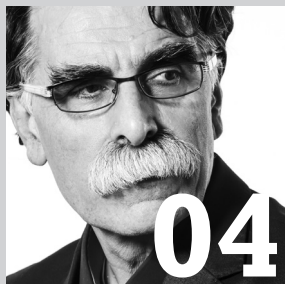

studentenblad Universiteit Antwerpen
dwars

nr. 91 | jaargang 14 | december 2014 | gratis | www.dwars.be

Kader Abdolah
de ebolaplaag in West-Afrika
de besparingen aan Universiteit Antwerpen

het leven als kunstopdracht
Auteur, journalist en vrouwenaanbidder.
Kader Abdolah vliegt over de IJssel.

cultuur

04 Kader Abdolah
van Teheran naar Zalk

34 dwarswoordpuzzel

16 Winants en de Walen
Namen

35 mundi

kaasschaafbeleid
Het hoger onderwijs bloedt en de besparingen aan UAntwerpen razen verder.

onderwijs

08 katholieke koffie, met een klontje islam
pastorale dienst

22 kaasschaafbeleid
besparingen aan UAntwerpen

30 microscoop op wetenschap
interstellar

33 dwarsligger
Julia Dobber

dodemansrit op de fiets
Koning Auto regeert neerbuigend over 't Stad. Uw fiets is niet meer.

Antwerpen

14 achter de schermen van
Café d'Anvers

18 dwars duikt onder in Schoonselhof
centerfold

25 dodemansrit op de fiets
over fietsveiligheid in Antwerpen

28 de Antwerpenaar
Izzy Maze

de ebolaplaag
West-Afrika schreeuwt moord en brand.
Het ebolavirus zet zijn opmars voort.

maatschappij

03 editoriaal

10 de ebolaplaag
paniek in West-Afrika
en de rest van de wereld

20 het regeerakkoord
hypotheek of toekomstverzekering?

36 contraire
satire

De universiteiten moeten bezuinigen. Universiteit Antwerpen zal ook een aantal maatregelen moeten doorvoeren. Die bezuinigingen zullen invloed hebben op het onderwijs, studentenleven, studentgerichte diensten en personeel. Vanaf komend academiejaar voelt u dat – als student – vrij direct bij de betaling van het collegegeld. Ook professoren laten nu hun stem horen, blader naar pagina 22.

Wat minder duidelijk te merken is, is dat er ook in de budgetten voor uw studentenclub en –blad flink gesnoeid zullen worden. De Studentenraad brengt voor het nieuwe financiële beleid een advies uit. Uw studentenvertegenwoordiger heeft dus veel macht, maar beschikt wellicht niet over de benodigde informatie om dit te kunnen doen.

Al snel deden verhalen de ronde als: “het gaat slecht met *dwars*, daarom zal het blad opgeheven worden”, “het papier is heel duur, omdat het eruitziet als een glossy”, “het

is te duur voor een studentenblad”, “de rector is geen fan van *dwars*” of “*dwars* is het parapedaardje van de rector” en om al deze redenen zou er niet alleen bezuinigd moeten worden, maar zou ons blad zelfs geen bestaansrecht hebben. Dat deze verhalen allemaal onwaar zijn wil ik hier even melden.

Net als een praesidium bij een studentenclub is het engagement in een redactie niet een luchtige liefhebberij die je er zomaar even bijneemt. Velen uren arbeid gaan vooraf aan de editie die in uw handen ligt. Het papier is de goedkoopste soort en het blad wordt enkel in zwartwit uitgegeven om de kosten te drukken. Gelukkig ziet het er ook nog goed uit en maken wij zo van beperkingen ons handelsmerk.

Wat er ook beslist zal worden, zeker is dat het een en ander zal veranderen. Op *dwars* kan bezuinigd worden, zeker, maar een waardevol studentenblad kan niet enkel online bestaan.

Geniet u voorlopig nog van de “luxe-editie”, om kosten te besparen kunt u er altijd nog uw gat mee afvegen.

Judith Buysse,
Hoofdredacteur

colofon

dwars is het studentenblad van Universiteit Antwerpen, gemaakt voor en door haar studenten. *dwars* verschijnt maandelijks tijdens het academiejaar en wordt gratis verdeeld op UA-campusen Drie Eiken, Groenenborger, Middelheim en Stadscampus. Dit nummer werd afgesloten op 23/11/2014. Oplage: 2.500 exemplaren. V.U. Judith Buysse, Paardenmarkt 91, bus 1, B-2000 Antwerpen

Hoofdredacteur Judith Buysse **Adjunct-hoofdredacteur** Julie Colpaert

Redactie Benjamin Theys, Carmen Wijnands, Carolina Rowicki, Elise Geuens, Hylke Gustaaf, Ida Peters, Kaj Temme, Ken Van Oproy, Laurens Timmerhuis, Maurits Chabot, Maxene Willems, Sarah Menu, Seher Koca, Sammy Herremans, Stijn Demarbaix, Thibault Winants, Yannick De Meulder

Eindredactie Carmen Wijnands (hoofd), Carolina Rowicki, Ida Peters, Kaj Temme, Ken Van Oproy, Lisa Habets, Maxene Willems, Sammy Herremans, Stijn Demarbaix, Yannick De Meulder, Thibault Winants

Webredactie Laurens Timmerhuis (hoofd), Anouk Buelens-Terryn, Elise Stynen, Fien Brees, Helena van Hoolst, Hylke Gustaaf, Kaj Temme, Maxene Willems, Sammy Herremans, Sarah Menu, Yannick De Meulder

Fotografie Martijn Fraanje (hoofd), Elise Geuens, Hylke Gustaaf, Julie Jeunen, Natasja Van Looveren, Thibault Winants, Yvette Wolterinck

Illustratie Basia Dajnowicz, Bert Lezy, Carmen Wijnands (mundij), Nicolas De Keersmaeker

Vormgeving Hakan Çakaloz (hoofd), Lisa Habets, Martijn Fraanje

Social Media Ida Peters, Inez Taeymans, Stijn Demarbaix

ICT Brent Van Bladel

Drukkerij Favorit

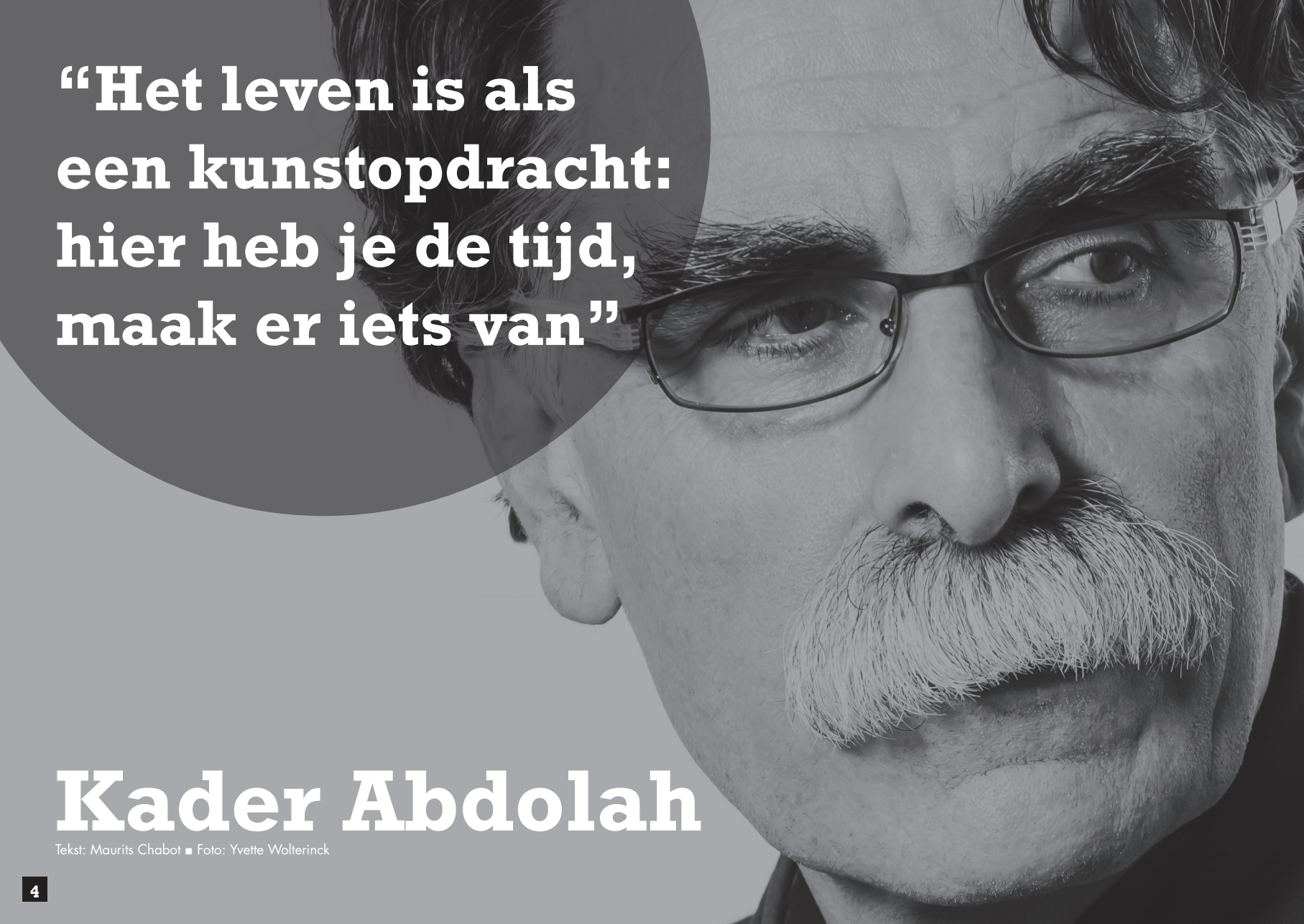
PR Simone van Grieken

Met dank aan Troebel Neyntje: Bert Lezy, Yvette Wolterinck

E-mail contact@dwars.be **Adverteren** adverteren@dwars.be **Website** www.dwars.be

Redactielokaal en correspondentieadres: *dwars* - studentenblad Universiteit Antwerpen, Paardenmarkt 91, bus 1, B-2000 Antwerpen

Vragen, opmerkingen en suggesties zijn van harte welkom, alsook lezersbrieven. Anonieme brieven komen echter niet in aanmerking. De redactie behoudt zich het recht om ingezonden stukken in te korten of niet te plaatsen.

A black and white close-up portrait of Kader Abdolah. He has a thick, grey mustache and is wearing black-rimmed glasses. His expression is serious and contemplative. The background is dark and out of focus.

**“Het leven is als
een kunstopdracht:
hier heb je de tijd,
maak er iets van”**

Kader Abdolah

Tekst: Maurits Chabot ■ Foto: Yvette Wolterinck

Op de Antwerpse boekenbeurs spreekt *dwars* Kader Abdolah, de Nederlandse auteur met Iraanse roots. Abdolah schreef acht boeken, waaronder bestsellers als *Het huis van de moskee* en *Spijkerschrift*. In 2011 schreef hij het Boekenweekgeschenk en zijn werk werd vertaald in meer dan twintig talen. Ondanks zijn enorme succes zei hij in De Standaard: "Ik heb de afspraak met mijn leven gemist." Een gesprek over heimwee, kunst, de kloof tussen islam en christendom, vrouwen, het leven en zijn nieuwe boek *Papegaai vloog over de IJssel*.

Abdolah wandelt met rechte rug trots langs de boekenstands. Hij gaat gekleed in een beige flanellen pak met turquoise hemd. Zijn haar is onberispelijk naar achter gekamd en zijn karakteristieke snor zit zo netjes dat het een borduurwerk lijkt. Zodra we in het restaurant zitten, schuift Abdolah drie rijen bestek en wijn- en waterglazen opzij. Hij spreekt alsof hij een orkest dirigeert: vouwt zijn handen open, slaat met knokkels op tafel en spreidt de armen. Als ik het gesprek later herbeluister, wordt de tape regelmatig doorbroken door de klappen op tafel. Abdolah in betoog.

van Teheran naar Zalk

"Ik was 34 jaar, succesvol journalist, actief in het studentenverzet en vocht tegen Khomeini. Ik kwam uit Teheran, een stad met 17 miljoen inwoners en 50 miljoen auto's. Het ging dag en nacht door: de herrie, het geratel, de politie, de ayatollahs en ondergrondse bewegingen en dan – boem – kom je in Zalk. Een Nederlands dorp met 775 inwoners. Het was een schok. Ik was in Iran geen man van de straat; ik had dromen en wilde een beroemde Perzische schrijver worden. Ik was actief en gevaarlijk met politiek bezig. Plots kwam de stilte van Zalk. Daar is de afgelopen duizend jaar niets veranderd. De gebouwen zijn hetzelfde, de straten en kerken, zelfs de koeien zijn nakomelingen van de koeien die er al eeuwen geleden stonden... Ik kwam aan en dacht: God, hoe kan ik het volhouden, hoe kan ik hiér verder? De stilte was mooi, net als de schoonheid van de natuur, maar de stilte van het dorp zou me doden."

"Tijdens mijn reis naar Nederland had ik duizenden mensen gezien die op de vlucht waren. Ik had plots het besef dat tijden veranderden en ik kon daarin een actieve rol spelen. Ik wilde niet blijven jammeren en zeuren over wat ik was, het gaat erom wat je nú

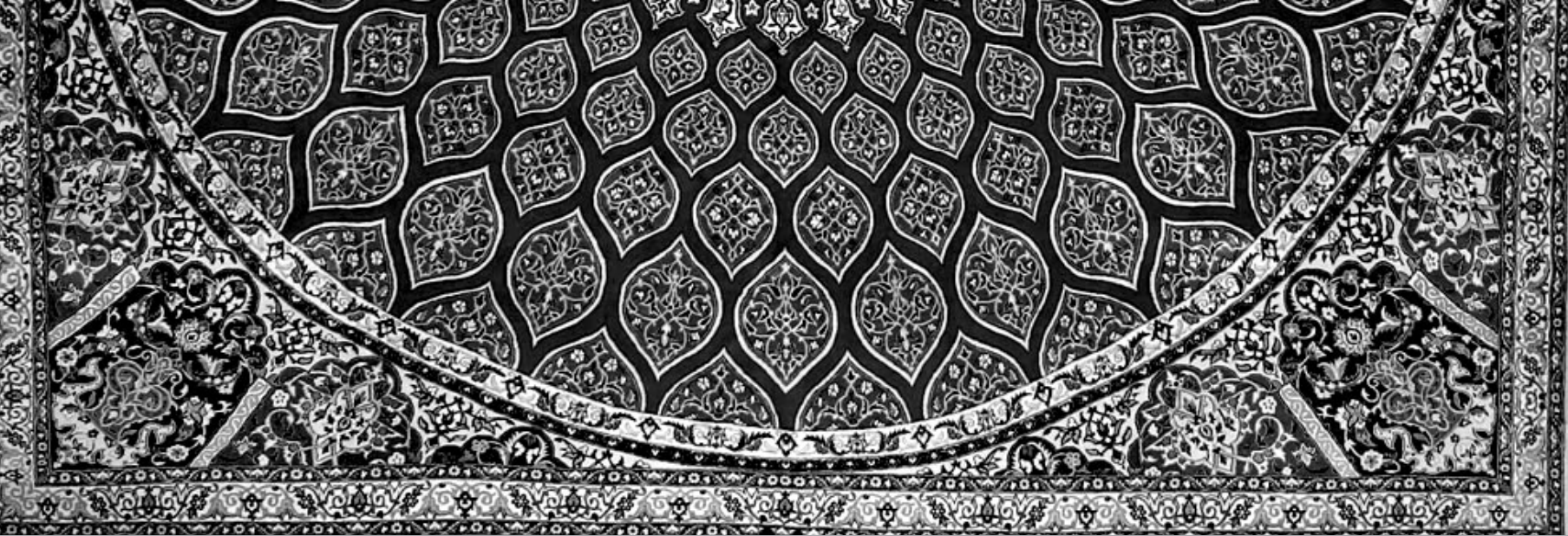
bent. Ik besloot me volledig over te geven aan de golf van veranderingen en ik sloeg alle ramen van mijn geest open voor de invloeden die zouden komen. Ik wilde de taal leren van de mensen die ik tegenkwam en begon *Jip en Janneke* te lezen. Met de taal kreeg ik houvast, als een drenkeling die in de zee terecht komt maar niet kan zwemmen en zich aan een ronddrijvende houten balk vastklampt om niet te verdrinken. *Jip en Janneke* was voor mij die balk."

Iran

"Door de Amerikaans-Europese politiek, de media, de CIA en door een enorme domheid van de Iraanse regering en de ayatollahs is er een negatief beeld van Iran ontstaan. Maar ik schrijf mijn boeken niet om meningen van mensen over Iran te veranderen. Ik schrijf over wat ik de afgelopen 30 jaar heb meegemaakt. Iran en Nederland zijn twee enorm verschillende landen met totaal verschillende culturen en ze kunnen haast niets van elkaar leren, dat kan ik met 25 jaar ervaring wel zeggen. Er wordt beweerd dat Oost en West ooit dichterbij elkaar komen, dat christendom en islam elkaar naderen. Dat is onmogelijk. Op aarde zullen ze elkaar nooit begrijpen. De Bijbel en de Koran zijn bijzondere boeken die twee soorten bijzondere mensen hebben gecreëerd die elkaar nooit zullen tolereren. De westerse cultuur en de islamitische beschaving staan zo ver uiteen als Mars en Venus. Ze kunnen en willen niet bijeen komen en dat hoeft ook niet. Het is goed zo."

vrouwen

"Een vrouw strikt een man zowel fysiek als geestelijk. Een vrouw is een bijzonder product van het universum. Haar lichaam produceert 'mens'. Mannen zijn in vergelijking met vrouwen simpele geesten. Simpele fysieke toestanden. Vrouwen zijn in de geschiedenis eeuwenlang door mannen onderdrukt en daardoor eerder bereid verraad te plegen. Verraad zit in de vrouw, dat heb ik zelf ervaren. Ze hebben geleerd zich te verdedigen. Met veel wijsheid, sluwheid en verraad. In de geschiedenis hadden alle grote mannelijke leiders geliefden. Vrouwen stonden als bondgenoot naast de koning, de keizer en de tsaar, maar tegelijkertijd waren die mannen hun vijanden want die vrouwen moeten altijd

hun positie verdedigen. De sluwheid zit in elke dame. Ook in mijn eigen vrouw, mijn moeder, grootmoeder en mijn dochter. Zelfs in kleine kinderen kun je het zien. Je weet nooit wat een vrouw ergens mee bedoelt, waar haar echte mening ligt. En zij weet het zelf ook niet, en dat maakt het interessant. Het is bijzonder, daarom worden mannen ook gek voor vrouwen, verliefd. Zelfs de grootste koningen knielen en huilen voor ze. Het is het mooiste en de meest bijzondere materie die het heelal heeft voortgebracht," lacht Abdollah, "en vrouwen waren mijn eerste lezers: de eerste 10 jaar waren 99 procent van mijn lezers vrouwen. Daarna hebben mannen kennis van mijn werk genomen, nadat ze mijn boeken in hun bed hadden gezien."

moeite

"Naarmate je ouder wordt, rijst de vraag: is dit de moeite allemaal waard geweest? Is het voor mij de moeite waard geweest naar Nederland te gaan, de dood van mijn vader niet mee te maken, het oud worden van mijn moeder niet te zien, vrienden niet bij me te hebben?"

Het is verschrikkelijk als je dan twijfelt. En als je 'nee' zegt, is het afgelopen, dan heb je alles verloren. Maar in mijn geval is het absoluut de moeite waard geweest. Door de worsteling met de Nederlandse taal heb ik een nieuwe vorm van schrijven, een nieuwe literatuur en een nieuwe identiteit aan mezelf gegeven. Maar aan de andere kant..." Abdollah knalt zijn knokkels op tafel en priemt met zijn wijsvinger in de lucht. "We leven maar één keer, het geschenk dat 'het leven' heet, mogen we maar één keer meemaken. Nu komt de vraag: Is het de moeite waard geweest, om het hele leven aan België of Nederland te besteden? Nee, dat is het absoluut niet. Dat moet je niet doen. Nooit. In plaats daarvan moet je er iets moois van maken, in balans komen en dan de wereld verkennen. Als je dat nooit gedaan hebt, krijg je een enorme spijt, een crisis die je nooit kunt oplossen. Dan wordt het een verschrikkelijke ouderdom. Ik heb tegen mezelf gezegd: Het was de moeite waard, goed gedaan Kader Abdollah! Maar het is genoeg geweest hier. Je moet stoppen. Je schrijft nog twee of drie boeken, en dan ga je terug. Als de situatie veilig was, zou ik liefst vandaag weg willen, maar dat kan nog niet. Ik ben 30 jaar geleden gevlucht en in die tijd is alles veranderd. Dan ga ik opnieuw immigreren en in het Perzisch schrijven over al die ervaringen die we hier meegemaakt hebben. Dat wordt mijn laatste werk."

"Ik zie het leven als een mogelijkheid die het universum je geeft, net als een opdracht die je aan een kunstenaar geeft. Hier heb je de tijd, maak er iets van. De tijd dringt en gaat voorbij. Ik zie het absoluut (*geeft een harde klap op tafel*) als een tikkende tijdbom. Daarom begon ik, toen *Papegaai vloog over de IJssel* klaar was, meteen met mijn nieuwe boek, want zoveel tijd is er niet. Het leven heeft mij het talent van het schrijven gegeven, talent om te vertellen. In de tijd die je hebt, moet je iets bouwen en antwoorden zoeken. En je moet proeven van het heelal. Je wil leven, en verschillende culturen ervaren. Het is een feest dat het leven ons aangeboden heeft, maar wel met een tikkend horloge dat op je bureau staat. Dat gevoel heb ik wel en dat..." Er valt een stilte. "Dat maakt het dramatischer, en interessanter. Ik vergelijk dit leven met de situatie waarin je bijzonder van een vrouw houdt. Je mag één nacht bij haar zijn, maar als straks de zon schijnt is het afgelopen. Tot dan mag je het beleven. Dat is het leven en het is een kunst hoe je die nacht doorbrengt." Laconiek voegt hij er aan toe: "Tja, je kán het verpesten."

Het is heel belangrijk voor studenten om diepgaand en grondig kennis te maken met een andere cultuur

Papegaai vloog over de IJssel

"25 jaar lang hebben de politiek en de media de kans gehad over immigratie te praten. En ze hebben 25 jaar lang leugens, oppervlakkigheid en nonsens verkocht. Ze richten zich altijd op kiezers en hoge kijkcijfers. Mensen worden weggezet als enge moslims en exotische vrouwen, verminkte excentrieke types en geïntroduceerd als een islamitisch gevaar. Ze zullen nooit in staat zijn de intensiteit van immigratie en golven van verandering te laten zien. Het is de taak van literatuur om je mee te nemen naar de rivier, naar de stroom der veranderingen. Te tonen dat immigranten kloodzakken zijn, maar dat ze proberen te veranderen, ze doen hun best. Integratie komt van beide kanten. Lokale bewoners zijn ook bezig met integratie: ze ontmoeten elkaar, proeven elkaar, met leugens en verdriet, gaan met elkaar naar bed, vechten, haten en houden van elkaar. Ik laat dat zien, dit is wat het is. Elke steen, elke muur, elke eend, elke vrouw, elke moskee in dit boek heb ik zelf meegemaakt. Ik neem mijn lezers mee naar die wereld. Ik leg mijn boek neer, 450 pagina's over immigratie en niemand kan met eenzelfde boek komen,

want ik heb dit meegemaakt. Al die televisie en al die kranten en nonsens over immigratie zijn over 20 jaar voorbij, maar dit boek blijft. Het gaat over 25 jaar immigratie in heel Europa. Ik heb mijn werk gedaan, mijn stempel gedrukt. Met *Papegaai vloog over de IJssel* heb ik een bijdrage geleverd voor mensen die willen en durven kijken naar wat er in hun land gebeurd is."

student

"In dictatoriale landen hebben studenten een belangrijke taak. Zij voelen zich als het brein van de samenleving en de hoop van families en gezinnen. Zij denken dat het land op hen rekt en bemoeien zich met politiek-culturele zaken. Velen worden gevangen genomen en gedood. In Europese landen gaan studenten studeren en vooral drinken, drinken en drinken. Dat is allemaal goed, maar één belangrijk ding wil ik ze zeggen: de wereld verandert nu intenser dan anders. Het is heel belangrijk, vooral voor studenten, om diepgaand en grondig kennis te maken met een andere cultuur. Elke student vraag, dwing of beveel ik bijna om voor, tijdens of na zijn studie zijn land te verlaten. Ga niet naar een ander land op vakantie, maar ga om met anderen kennis te maken. Die kennismaking is noodzakelijk voor je toekomst, salaris, man-vrouw contacten en voor de kinderen. Als zij een goede echtgenoot en vader/moeder willen zijn, moeten ze meer zijn dan een Belg, ze moeten ook andere culturen in zich hebben. Het is verschrikkelijk, een ramp voor henzelf en voor het land als ze enkel op één plek naar school en naar de universiteit gaan en dan een baan krijgen en trouwen. Dat is niet goed voor hun vaderland, niet voor henzelf en niet voor hun kinderen. Ze moeten weg. Ze moeten vernederd worden, zwak zijn, beperkingen kennen, ze moeten armoede en alles meemaken. Het is zonde als ze dat niet doen. Wat ik studenten kan zeggen: je bent méér, maar als je niet reist, niet kort emigreert, zal je bijna drie-vierde van je eigen persoonlijkheid niet tegenkomen, je eigen karakter niet ontdekken." ■

Met Papegaai vloog over de IJssel heb ik een bijdrage geleverd voor mensen die willen en durven kijken naar wat er in hun land gebeurd is

Tekst & Foto: Thibault Winants ■ Illustratie: Basia Dajnowicz

Le plat pays, qui est le mien. Er zijn maar weinig Belgen die hun liefde voor het vaderland zo vurig en passioneel declameren als Jacques Brel. Hij was hard en cynisch voor 'zijn land' in zijn chansons, maar hij zelfde onmiddellijk. Brel was noch Vlaming, noch Waal, noch Brusselaar. Neen, Brel was vooreerst Belg. Trots op elke verborgen uithoek van zijn land. Wallonië, het onbekende vraagstuk voor menig Vlaming. Ziedaar: Namen, hoofdstad van het Waals gewest.

Waar Maas en Samber samenvloeien. Zo. Dat is zowat het enige wat Namen typeert en wat we in de les geschiedenis of aardrijkskunde meekrijgen. We gokken dat het Waals Parlement in deze stad zetelt, we weten niet dat België zo zijn eigen Élysée – het Élysette, hoe schattig – heeft of dat Félicien Rops hier geboren is, of Benoît Poelvoorde. Die laatste zegt u waarschijnlijk meer dan die Rops-kerel. In 1992 deelde het nihilistische *C'est*

vrienden in Namen

arrivé près de chez vous een uppercut uit in filmland. Poelvoorde kroop in de huid van een seriemoordenaar die gevolgd werd door een cameraploeg en vervolgens postbodes, oude vrouwtjes, getrouwde koppels en zijn eigen psyche terroriseerde. Maar Rops, die ging nog een stap verder. Rops verafgoodde de vrouw op zijn eigen kunstzinnige manier. Hij schilderde vrouwen die penissen vasthielden, vrouwen die hevig masturbeerden, vrijende koppels die werden begluurd door Satan zelfe en kruisigingen van naakte vrouwen. Hij joeg zo de katholieke kerk en de brave inwoners van Namen de stuipen op het lijf. Doch is Rops' grootste verwezenlijking de titelplaat van Charles Baudelaires *Les Épaves* in diens gedichtenbundel *Les Fleurs du Mal*. Jazeker, de grote Baudelaire bevriend met een anarchistische boerenkinkel uit Namen. Prachtig museum, trouwens.

Waar Charleroi menselijk verval belichaamt en Luik wedergeboorte, daar symboliseert Namen plechtstatig decorum en grandeur. Eens de intens zintuiglijke aanvallen van Rops zijn geïncasseerd – erotiek en seksualiteit gieren door je lichaam, decorum laten we even achterwege – ontvang je twee straten verder wederom een klap in je aangezicht. Honderd meter boven de Maas ligt La Citadelle de Namur, een van de grootste burchten van Europa, die Spaans, Frans, Oostenrijks en Nederlands vuur en zwavel heeft beteugeld. Aan de voet van het militair bouwwerk bevindt zich het Waals Parlement, een felrood complex dat zich heeft versluierd onder de buitenste verdedigingsringen. De hemelsluisen gaan open. De torens van La Citadelle worden overspoeld en baden in antraciet grijs, baksteenrood en grasgroen. De beklimming blijft uit. Aan u om die volgende keer te trotseren.

en

divinité

Na seksualiteit en militarisme is het tijd voor goddelijkheid aan de Maas en Samber. De grens tussen beide is flinterdun en hemelsbreed, maar in la Cathédrale Saint-Aubain is de verhevenheid tastbaar. Neoclassicisme, barok en rococo worden op majestueuze wijze met elkaar verwoven om Rops uit je geheugen te verdrijven. Hier enkel gewelven, vieringen en tamboeren die tot de hemel reiken en een ode vormen aan Albanus van Mainz, de patroonheilige. Een fascinerend figuur. Na zijn onthoofding zou Albanus zijn opgestaan, zijn afgehakt lichaamsdeel hebben opgeraapt en doodleuk naar zijn begraafplek zijn gewandeld. Cefaloforie noemt men een dergelijk handigheidje.

Het straten netwerk wordt compacter. Namen is gezellig en lieflijk. De valleistad is geen Brussel of Antwerpen, maar het straalt een kalmte uit die maar weinig steden evenaren, zonder daarbij de hoofdstedelijke arrogantie te verloochenen. Het regent. Hard. Wederom een pronte barokke gevel die de straat flankeert, nu die van l'Église Saint-Loup. Toevlucht zoeken in een religieus oord is een optie. Maar Rops zweeft nog steeds doorheen mijn gedachten en in de kathedraal boren de prangende en indringende ogen van een zekere hoge Heer me iets te neerbuigend een gat in de troebele ziel. Welke optie rest er dan nog? Le Collège, recht tegenover de trappen van Saint-Loup.

on a ri, on a beaucoup parlé

Het is er warm. Maar het is een warmte die je tegenwoordig in weinig dranklokalen terugvindt. Een warmte die extra wordt benadrukt door de belichting in het café. Een goudgele gloed die de houten balken van de zaak in de verf zet. Een gloed die je naar binnen lokt terwijl Tom Waits, in zijn even gloedvolle stem, het cliënteel bezingt op de achtergrond. Allemaal hebben ze het goudblond elixer voor hun neus staan terwijl ze babbelen over – luistervinken mag – Brigitte Bardots onderbroek, premier Michel en bier. Allemaal vertoeven ze in een sfeer van gezelligheid en camaraderie. Allemaal. *"Bonjour, monsieur. Avez-vous fait votre choix?"* De bierkaart is overweldigend mooi. Bladzijde na bladzijde vol Belgisch edelmetaal. *"Une maison, s'il vous plait."* Gilbert Bécaud smeert nu zijn stembanden en zet Nathalie in.

Twee uur later. Emile babbelt vlijtig over zijn jaren in het leger. Antoine is antiquair die op zijn vijftigste besloten had het verzekeringsleven achter zich te laten om zich te storten op de antiekwereld. Guillaume werkt in de Antwerpse haven maar pendelt lustig op en neer omdat hij zijn stad moeilijk los kan laten. *"Les Namurois. Ils sont lents,"* vertelt hij. *"Mais ils aiment les petites choses dans la vie. Une bière dans Le Collège, par exemple,"* bulderlacht hij.

Ik wil nog niet naar huis. Ik zal hier vertoeven. Ja, dat is mooi. ▀

de ebolaplaag

het virus dat zich als een lopend vuur door West-Afrika verspreidt

Tekst: Carolina Rowicki ■ Illustratie: Carmen Wijnands

Enkele maanden geleden brak de hel los in Afrika. Sindsdien verspreidt ze zich als een bosbrand door Sierra Leone, Guinee en Liberia. Duizenden mensen zijn al gestorven en dagelijks komen er honderden nieuwe zieken binnen in de behandelingscentra en ziekenhuizen. Hulpverleners en organisaties doen er alles aan om het onder controle te krijgen, maar de situatie is kritiek en ebola ligt aan de basis van onrust in zowel Afrika als in Europa. *dwars* sprak dr. Erika Vlieghe, nationaal ebolacoördinator van België en Sophie Gryseels en Benny Borremans, doctoraatsstudenten aan Universiteit Antwerpen die onlangs terugkeerden uit Guinee, waar ze in het European Mobile Lab stalen onderzochten van potentiële ebolapatiënten.

een Sahara voor je lichaam

Ebola is een virus dat je kan oplopen door rechtstreeks contact met de lichaamsvloeistoffen van een symptomatisch besmet persoon. Het volstaat in aanraking te komen met een zieke om kans te lopen op besmetting. Na 2 dagen vertoont een ebolapatiënt de eerste tekenen van het virus op het lichaam. Die tekenen manifesteren zich initieel als griepachtige symptomen zoals koorts, hoofdpijn, keelpijn, spier- en gewrichtspijn en misselijkheid. Na enkele dagen verslechtert de toestand met braken, diarree en nier- en leverproblemen tot gevolg. Onbehandeld kan dit leiden tot interne en externe bloedingen en zelfs de dood door dehydratatie. Dat gebeurt in 70 tot 90 procent van de gevallen. "Het virus verspreidt zich door het hele lichaam, inclusief de delen van het immuunsysteem en leidt ertoe dat organen zoals nieren, hersenen, de lever, maar ook de bloedstolling niet meer goed werken. Dat kan in mindere mate zijn of juist heel uitgesproken, het hangt van de persoonlijke constitutie af. Sommige mensen geraken er doorheen, bij anderen is het *the point of no return*," zegt dr. Vlieghe.

de vonk die is overgeslagen

Het eerste geval van ebola van deze uitbraak zou vermoedelijk ontstaan zijn door het eten van *bushmeat*; een jongen had het vlees van een vleermuis opgegeten. Enkele maanden later heerst er een epidemie. Ebola is gelukkig niet aerosol, maar voorzichtigheid is vereist. Daarom is het dragen van beschermende kledij en alle voorzorgsmaatregelen daaromtrent van cruciaal belang. Dit is echter niet zo evident. "Zorgverleners en artsen moeten opgeleid worden om met zieken om te gaan want sommigen dragen standaard zelfs geen handschoenen bij een onderzoek. Dat zijn dingen die bij ons basis zijn en waar je in eerste instantie niet aan denkt, maar die een groot verschil kunnen maken," vertelt Benny. "Daarnaast is er in sommige afgelegen dorpen zelfs geen dokter of verpleger. Er worden dan mensen naartoe gestuurd met de auto die soms 2 uur onderweg zijn over slechte wegen om contact te leggen en de situatie op te volgen. Dat is een helse opdracht die je elke dag moet uitvoeren," zegt Sophie.

de broeihaard van West-Afrika

Het is belangrijk de symptomen van ebola goed te herkennen, om de patienten zo snel mogelijk te isoleren en te behandelen. Zo kan een verdere verspreiding voorkomen worden. "Eenmaal de symptomen herkend zijn, moet je die persoon nog kunnen overtuigen mee te komen naar het ziekenhuis. De familie blijft dan achter en soms moet je de volgende dag al terug om een ziek familielid op te halen. Dat moet snel gebeuren, want anders is het dweilen met de kraan open. Dat is ook de frustratie van de hulpverleners op dit moment. Mensen komen pas in de behandelingscentra aan als ze doodziek zijn of zelfs al dood," vertelt dr. Vlieghe. "De mensen die naar de dorpen reizen en de contacten opvolgen zijn daarom belangrijk. Zodra ze iemand verdenken van besmetting worden alle mensen waar die persoon mee in contact is geweest tijdens zijn symptomatische periode, minimum 2 tot 21 dagen na de initiële besmetting, ook opgevolgd. Zo kan de diagnose snel gebeuren en kan er sneller een behandeling gestart worden," zegt Sophie.

 Niemand durft zich nog in een ziekenhuis aan te melden, zelfs als ze weten dat ze bijvoorbeeld malaria hebben, omdat er een risico is om echt besmet te geraken

olie op het vuur

Maar niet alles is te wijten aan de bevolking, ook de overheid helpt de situatie niet. "Het grote probleem is dat de overheden in het begin te traag gereageerd hebben en zelfs geprobeerd hebben om die uitbraak stil te houden. Ook de Wereldgezondheidsorganisatie heeft zich initieel afwachtend opgesteld. Zij hebben echter het recht om buiten de overheid om te gaan en hulp te bieden en als ze dat eerder hadden gedaan, had de ziekte zich misschien niet zo verspreid. De plaatselijke overheid wordt echter terecht gewantrouwd door de bevolking. Zo mocht in Sierra Leone een container vol met hulpgoederen het land niet binnen. Die stond er al 2 maanden vast. Dat was een donatie, maar de overheid wil liever contant geld en dus hebben bepaalde mensen in die overheid ervoor gezorgd dat het transport niet door de douane kon. Het zou dus kunnen dat die container er nog steeds staat," vertelt Benny.

lopend vuur

Aangekomen in het behandelingscentrum worden de personen die verdacht zijn van ebola in isolatie gebracht en worden er stalen genomen van hun bloed, speeksel en urine om te testen op het virus. "De dokters moeten die stalen in beschermingskledij afnemen. Die worden dan op een veilige manier verpakt en naar ons getransporteerd. Benny en ik maakten deel uit van het European Mobile Lab, een project gecoördineerd door een virologisch labo in Hamburg. We zijn eind september voor 3 weken naar Guinee getrokken in opdracht van Universiteit Antwerpen om te helpen in het mobiele laboratorium," zegt Sophie. "Een mobiel labo verwijst naar het feit dat het volledig ingepakt kan worden in harde dozen van 30 kilogram en op eender welke vlucht gezet kan worden. Lokaal moet er dan nog transport geregeld worden, maar alles kan op een ruimte van 2 bij 10 vierkante meter worden opgesteld. Het labo wordt met plastic doeken afgeschermd en het materiaal kan eender waar gezet worden, zolang er elektriciteit is," vertelt Benny.

"Ebola heeft bioveiligheidsniveau 4. Dat wil zeggen dat het levend materiaal is dat pathogeen en dus in dit geval makkelijk infectieus is voor de mens. Daar komt nog eens bij dat er geen geneesmiddel is. Ons mini-labo staat daarom in onderdruk zodat er geen lucht of water naar buiten kan. Binnen 3 à 4 uur hebben wij de resultaten: Wie negatief ►

en wie positief getest is. De positieve gevallen worden zo snel mogelijk naar een aparte *unit* gebracht waar ze verzorgd kunnen worden en de mensen met negatieve tests opzij worden gehouden. Een dag later worden de negatieven opnieuw getest om uitsluitel te geven. Dat uitsluitel is echter niet definitief, want ondertussen hebben die mensen al een tijd in één ruimte met de positieven gezeten en kan het dus zijn dat de ene de andere al besmet heeft. Of de besmetting is zo recent dat er te weinig virus is om te detecteren,” zegt Sophie. “Dat is een risico en ook een reden waarom de gezondheidszorg helemaal plat ligt. Niemand durft zich nog in een ziekenhuis aan te melden, zelfs als ze weten dat ze bijvoorbeeld malaria hebben, omdat er een risico is om echt besmet te raken. Van zodra mensen symptomen hebben die een beetje op die van ebola lijken, wordt dat als een verdacht geval behandeld. De schrik die mensen hebben van die centra is dus reëel,” zegt Benny.

water voor de dorst

Er bestaat geen geneesmiddel voor ebola. Eenmaal besmet, komt het allemaal aan op de snelheid waarmee de diagnose gesteld is en de behandeling kan beginnen. “Als je de bloedwaarde goed kan opvolgen, kan je tijdig bijsturen met wat kalium, zout, een infuus met fysiologische oplossing of door meer vocht te geven. Je kan de patiënt ook tegen bijkomende besmettingen behandelen, maar als je in een regio zit waar weinig middelen zijn en waar je je met moeite kunt beschermen, is dat niet evident. De beste zorg die je daar soms kan verlenen is een kopje water en een pilletje tegen de pijn. Dat zal vaak ook niet genoeg zijn voor de mensen die echt ziek zijn, dus je hebt dan intensieve zorgen nodig op plaatsen waar dat eigenlijk niet beschikbaar is,” zegt dr. Vlieghe.

Ondertussen hebben onderzoekers van het Instituut voor Tropische Geneeskunde misschien wel de oplossing gevonden. “Een paar collega’s en Engelse onderzoekers zijn nu in Guinee om samen te werken aan een vergelijkingsstudie. Die studie zal bepalen of binnenkort bloedtransfusies worden doorgevoerd als behandeling. Dat gaat terug op een observatie die andere collega’s van het ITG jaren geleden gemaakt hebben bij een ebola-uitbraak in Congo, waarbij men zag dat mensen die antistoffen kregen van reeds genezen patiënten het beter leken te doen. Dat was echter geen ruim opgezette studie en moet dus eerst in een goed studieverband uitgewerkt worden. Daar is nu de gelegenheid voor en als dat blijkt te werken, zal het in de praktijk omgezet worden. Hier gelden de

regels van *trials* van geneesmiddelenstudies: als uit je tussentijdse analyse binnen een bepaalde periode blijkt dat er een enorm overlevingsverschil is, dan is het niet ethisch verantwoord om die studie verder te zetten, maar moet je overgaan tot actie. Dit wordt onze standaardzorg en we observeren verder of dit wel veilig is,” vertelt dr. Vlieghe.

van brand tot as

Helaas kan niet iedereen op tijd gered worden en omdat de lichamen ook besmettelijk zijn, moet er voorzichtig en vooral veilig mee omgegaan worden. “Er worden mensen specifiek opgeleid om de zogenaamde *safe burials*, het veilig begraven van dode lichamen in volledige beschermingskledij, uit te voeren,” zegt dr. Vlieghe. “Vanuit de overheid is er echter een nieuwe regel dat alle sterf gevallen gerelateerd aan ebola gecremeerd moeten worden. Ervoor konden nog begrafenissen georganiseerd worden, als er niet teveel doden tegelijk waren, maar dat is niet meer haalbaar. Je moet beseffen dat begrafenissen heel belangrijk zijn voor die mensen, dus het kan goed zijn dat de familie nu daardoor doden thuis houdt in de hoop die zelf te begraven, wat meer besmettingsrisico’s met zich meebrengt,” vertelt Benny.

gebluste brand?

Mensen die genezen van ebola zijn zelf immuun voor het virus en dus ideaal om in te zetten bij het verzorgen van de zieken. “Die herstelde mensen zijn door een diep dal gegaan: fysiek, mentaal alsook op sociaal vlak. Zij willen vaak ook helpen en worden vrijwillig ingeschakeld bij het begraven van overledenen of het begeleiden van weeskinderen,” zegt dr. Vlieghe. “De verspreiding van het ebolavirus en het aantal geïnfecteerden verschilt wel sterk in de drie getroffen gebieden. Zo is het in Sierra Leone nog altijd exponentieel aan het stijgen, terwijl het in Guinee redelijk stabiel is en het in Liberia sinds een paar weken zelfs sterk gedaald is,” weet Benny. “We hebben de indruk dat er een voorzichtige stabilisatie is, maar of dat effectief waar is en zo zal blijven, weten we niet. Als er begin december 70 procent van de doden een *safe burial* heeft ondergaan en we 70 procent van de besmette ebolapatiënten hebben kunnen isoleren, gaan we ergens in het voorjaar hopelijk een zucht van verluchting kunnen slaan”, zegt dr. Vlieghe. ▀

Een uitgebreide en volledige versie van het artikel kan je lezen op www.dwars.be.

kaasschaafbeleid de besparingen aan Universiteit Antwerpen

Tekst: Benjamin Theys & Laurens Timmerhuis ■ Foto: Julie Jeunen

Dat het hoger onderwijs fors moet besparen, zal u niet als nieuws in de oren klinken. De armtierige student krijgt volgend academiejaar al een verhoging van het inschrijvingsgeld voor de kiezen, maar staat daarmee slechts op het topje van de ijsberg. Of beter: er onderaan. Welke gevolgen heeft de besparingsdrift van de Vlaamse Regering op de alledaagse werking van onze alma mater? *dwars* ging op de koffie bij Martin Decancq, financieel beheerder van UAntwerpen.

break-even

Martin Decancq Onze universiteit moet het in 2015 met 5 miljoen euro minder doen. We krijgen dus geen echte besparing opgelegd, we krijgen gewoon minder middelen dan voorop gesteld. De beslissing van de Vlaamse Regering om het inschrijvingsgeld te verhogen naar 890 euro per student is niet voldoende om deze schok op te vangen.

Toen de verschillende Antwerpse instellingen in 2004 samenvloeiden tot Universiteit Antwerpen zoals we die nu kennen, begonnen we met een negatief cijfer in onze boekhouding. Na jaren een streng financieel beleid gevoerd te hebben, zouden we in 2015 2 miljoen euro overschot hebben. Door deze terugval van onze financiering draaien we in 2015 *break-even*. We hebben de schok dus zelf kunnen opvangen voor 2015. Er zullen dit jaar dus geen ontslagen vallen om rond te komen.

weg met de kaasschaaf

Decanq Voorheen gebruikte Universiteit Antwerpen een gemodelleerde kaasschaaf: we trokken iedereen in het bad en iedereen bespaarde evenveel. Daar willen we van afstapen met een opstartende *Business Model*-oefening. We gaan na waar we het meest zinvol zouden kunnen besparen. Dat wil zeggen: waar kunnen we inkomsten vinden en hoe kan je deze middelen besteden? Dat vergt natuurlijk een diepere studie waaruit kan blijken dat bepaalde initiatieven sterk verlieslatend zijn.

Een volgende stap is nagaan wanneer iets een zinvol initiatief is. Na de inhoudelijke oefening bekijken we welke initiatieven kandidaat zijn om op te besparen. Is een initiatief bijvoorbeeld een *core business* voor de universiteit? Wat zijn de financiële contributie en de academische waarde van het initiatief? Is het initiatief geen *core business*, dan zal de beslissing om erop te besparen wel sneller genomen worden.

kliksysteem

Decanq Er is een vast deel in de werkingstoelagen, de zogenaamde sokkel, dat op degressieve wijze afhankelijk is van de omvang van de instelling en dan is er het variabel deel dat circa 70 procent van het totaal bedraagt. Dit variabele deel is een combinatie van input- en outputfinanciering. Voor dit laatste gedeelte geldt een kliksysteem, dat het variabele deel jaarlijks kan laten stijgen met 2 procent als er aan bepaalde voorwaarden voldaan wordt. De universiteiten voldoen aan deze voorwaarden.

De nieuwe regering heeft echter beslist om het kliksysteem niet meer toe te passen in 2015. Daarbij zijn er ook kostenstijgingen die onvermijdelijk zijn, zoals licentiekosten voor software, bibliotheekkosten, huurprijzen en energieprijzen die door de klik min of meer gecompenseerd werden. We verwachten hierdoor een extra tekort van 1 miljoen euro. Omdat we in de wandelgangen al horen dat de Vlaamse Regering een extra verlaging van onze toelage van nog eens 1 miljoen euro wil doorvoeren, kan het tekort voor 2016 oplopen tot 2 miljoen euro.

Er bestaan drie soorten besparingen: je hebt de indexmanipulatie en je hebt generieke besparingen: 10 procent op de werkingscomponent van de subsidies en die bedragen voor de werkingstoelagen van de universiteit 20 procent van het geheel, wat de totale besparing op 2 procent brengt. Tenslotte zijn er de specifieke besparingsmaatregelen, zoals het afschaffen van het kliksysteem.

impact op sociale voorzieningen

Decanq De sociale voorzieningen staan wat los van de klassieke werkingstoelagen en worden niet aan een specifieke, maar aan een generieke besparing onderworpen. Dat is extra pech voor ons. Op het ministerie hebben ze daar in hun besparingsijver niet diep genoeg over nagedacht. Er is blindweg 10 procent op de werkingscomponent van de sociale toelage bespaard. Maar omdat hier de verdeling niet 80 procent lonen, 20 procent werking, maar 50/50 is, zet men de bijl extra hard in de sociale voorzieningen. De werkingspot wordt dus harder gevisieerd en moet plots 5 procent besparen in plaats van de voorziene 2 procent.

We zullen er evenwichtig en voorzichtig mee omgaan, maar uiteindelijk moet dat natuurlijk betaald worden. Wat wel duidelijk is, is dat we ook hier niet blind de kaasschaaf zullen toepassen. Wat doen we dan met dat gat in de sociale sector? We zouden middelen uit normale werking kunnen gebruiken, maar dan ontstaat er bij de werking wel een serieus probleem. Dat zou betekenen dat je moet besparen op bijvoorbeeld onderwijs-ondersteuning. Die discussie moet gevoerd worden. Het wordt dan een heel moeilijke afweging: maaltijden met 1 euro laten stijgen of het contract van assistenten of praktijkassistenten niet verlengen.

Als de klik niet meer terugkomt vanaf 2017, dan zitten we echt in de miserie

Voor dat soort keuzes stelt de overheid onze instelling. Op het einde van de rit moet de rekening wel kloppen. Hier stopt het niet: bij het aanmoedigingsfonds is er bijvoorbeeld plots een gat ontstaan, terwijl er in 2014 nog niets aan de hand was. Toen kregen we 480 duizend euro van Vlaanderen, dan is er 'een zotte zomer' en – poef – in januari 2015 is er plots 160 duizend euro minder. Omgerekend is dat 2,5 personeelslid op de tocht, terwijl we met die middelen toch zinvolle functies invullen, zoals monitoraat op maat, centrum west of opvang voor mensen met een functiebeperking.

Absurdistan

Decanq Normaal gezien moeten universiteiten een meerjarenplanning opstellen. Nu zegt deze regering: "Doe dat niet! We zullen wel zien na 2015." Dat is een probleem: in 2015 kunnen we rond de besparingen dansen omdat er een overschot was, in 2016 is deze buffer weg. Dat is een dubbele, gekke situatie: formeel mogen we van de Vlaamse Regering niet over de toekomst nadenken want het zou kunnen dat de extra besparingen niet doorgaan.

Langs de kant van de Vlaamse Regering blijft het oorverdovend stil

Het is voor de rest onduidelijk wat de toekomst brengt. We hebben op dit moment geen enkele garantie dat het kliksysteem in de toekomst zal terugkeren. Als die niet terugkomt vanaf 2017, dan zitten de instellingen voor het hoger onderwijs echt in de miserie. Dan komen er geen extra middelen voor meer onderwijs, onderzoek, dienstverlening en voor de studenten. Onze grote vraag aan de regering is dus: Wat na 2016? Maar langs die kant blijft het oorverdovend stil.

Vlaanderen wordt meer en meer Absurdistan. De vorige regering had groeipaden uitgewerkt voor het hoger onderwijs. Dan zijn er verkiezingen en – boem – een nieuw beleid komt eraan en is er geen sprake meer van groei, maar van krimp toestanden. Dat maakt het voor ons onmogelijk om een zinnig meerjarenplanning op te stellen.

Wat denkt het academisch personeel?

dwars vroeg enkele leden van het zelfstandig academisch personeel (ZAP) naar hun mening over de aanstaande besparingen (circa 20 personen).

De ondervraagde professoren erkenden unaniem dat zij een verhoogde werkdruk ervaren als gevolg van besparingen, en dat zij meer druk zullen ondervinden in het volgend academiejaar. Zij denken dat dit zich onder andere zal uiten in de manier waarop examens afgelegd worden. Meerkeuzevragen zullen open vragen meer en meer gaan verdringen en persoonlijke aandacht voor studenten zal in gevaar raken. Ook geven zij aan dat niet alleen de besparingen *an sich*, maar ook de focus op outputfinancieringen hieraan ten grondslag liggen.

Over het verleggen van de prioriteit op onderzoek door academisch personeel ten koste van onderwijs, zijn de meningen meer verdeeld. Enerzijds zien velen het doel om fondsen te werven via concreet onderzoek als bedreiging voor de kwaliteit van het onderwijs, anderzijds zou het volgens sommigen een goede zaak zijn dat er geld uit zelfvoorziening via contractonderzoeken gehaald kan worden en het onderwijs zijn performantie kan verhogen met onderzoeksfondsen. Wel moet er dan gewaakt worden voor het behoud van fundamentele onderzoeksdomeinen, die eventueel met andere universiteiten onderverdeeld en rendabel voortgezet kunnen worden.

Voor zijn eigen baan vreesde het voltijds personeel niet, maar voor die van het ondersteunend personeel met tijdelijke contracten wel. De personeelsleden zullen altijd een kostenpost vormen die bij besparingen niet ontzien kan worden. Met andere woorden: banen zullen elk geval blijven verdwijnen. Toch kan er volgens de professoren ook bespaard worden op andere gebieden via verdere automatisering, snijden in administratie en het verder verhogen van inschrijvingsgelden. ■

Tekst: Maurits Chabot ■ Illustratie: Nicolas de Keersmaeker ■ Foto: Marlijn Fraanje

Het is een winterse woensdagavond in november als we aankloppen bij café Izzy Maze aan de Leopoldplaats. De blauw-witte kerstverlichting hangt al in de bomen rond het plein en voor de deur van het café waaien jazzy muziekklanken het terras op. Het is kwart voor negen, een kwartier voor openingstijd, maar we worden met een brede lach warm welkom geheten.

Izzy kwam decennia geleden uit Nigeria naar Antwerpen. Hij begon zijn café 14 jaar geleden en het is sindsdien uitgegroeid tot een begrip onder Antwerpenaren. Izzy – zo heet de eigenaar – en Maze (doolhof) is het leven. Samen wordt het Izzy (easy) Maze: ‘gemakkelijk doolhof’. Dat is de boodschap die Izzy wil uitdragen en het Afrikaanse idee van gastvrijheid speelt daarbij een rol. “Het gaat om onze filosofie. Zodra je hier binnenstapt, laat je je problemen buiten. Izzy Maze is geen café, het is een lifestyle. Het

gaat erom dat je op je gemak bent. Als je hier door de deur wandelt, moet je het gevoel hebben dat je volledig veilig jezelf kunt zijn. “*Just relax*, en maak plezier. Ik wil hier een omgeving creëren zonder issues, ongeacht de problemen die je had voordat je hier kwam.” Is er de afgelopen jaren een toenemende behoefte aan zo’n *feel-good* bar, is de wereld er harder aan toe? “Nee, niet meer dan anders. De meeste problemen op aarde zijn niet veroorzaakt door de samenleving, maar door jezelf. Als je je niet goed voelt, ligt dat aan jou. En die problemen moet je oplossen. Er is geen weg naar geluk, geluk is de weg. En die boodschap wil ik uitdragen. Daar gaat Izzy Maze om.”

Zodra we zitten, worden de wijnglazen tot aan het randje gevuld. Izzy doet niet kinderachtig over gastvrijheid. Hij heft het glas en roept “*to the good life!*” “Mijn café begon eigenlijk als een grap,” vertelt Izzy, “mijn vrienden geloofden niet dat ik het kon runnen. Ik wist ook niet hoe dat moest, maar ik wist wel dat ik lol zou hebben. Ik wilde gewoon

plezier maken. Ik kwam hier met een *smile* en tegen de tijd dat ik dit experiment stop, wil ik nog steeds lachen. Dat is voor mij de maatstaf.”

Dat is goed gelukt. Sfeer hangt met slingers door de zaak en comfort lijkt met een confettikanon in het café geschoten. Aan de tap hangt een plastic brandweerhelm, laser- en neonlichten dansen door het café en centraal aan het plafond hangt een paar engelenvleugels. Wie Izzy’s engel is? “*My life is my angel*,” zegt Izzy met een brede lach, “het leven is een geschenk en daarbij moet je durven dromen. Scholen moeten kinderen leren hoe ze moeten dromen. Het verbetert je potentie, door te dromen leer je.”

Op de podia in de kelder en in het bargedeelte zijn musici alsook dichters en andere performers van het gesproken woord altijd welkom optredens te verzorgen. “Ik draai alle soorten muziek hier. De drempel ligt laag, mensen kunnen zelfs hun eigen USB of laptop meebrengen en muziek draaien. We hebben nu sinds een aantal weken iedere zondag live jamsessies, *Raw Emotions* genaamd, waarbij iedereen mag optreden. Kom langs, breng je instrument mee en speel erop los. Of je komt en geniet gewoon van de sfeer.” In de loop der tijd heeft Izzy een hechte band opgebouwd met de stad.

"Antwerpen is *very charming*, in elk opzicht. Er is een goede sfeer en een mooie mix van culturen. Heel soms is er een clash, maar nooit op grote schaal. Bovendien zijn er tal van schitterende plekken. Soms ben ik op de Groenplaats, maar de meeste cafés waar ik vroeger heen ging, zijn nu weg. De horeca is een harde wereld, maar niet voor mij, ik stress niet. Er is een speciale mentaliteit in Antwerpen. De mensen hier zijn op zichzelf gericht, het duurt iets langer voor ze zich openstellen. En men is hier niet *awkwardly friendly*, zoals in Holland; de meeste mensen vinden dat vals. Het duurt hier iets langer voordat ze zich voor je openen, maar zodra dat gebeurt, heb je een enorme rijkdom. En het voordeel van mensen die hier geboren zijn, is dat ze zowel Engels, Frans als Nederlands spreken. Het is dus gemakkelijk om met ze te communiceren. Ik vind Antwerpen uniek, het is erg compact, voor je sociale leven is het makkelijk van de ene naar de andere plek in de stad te gaan. En deze stad is voor veel mensen een ideale locatie, het ligt geografisch goed, en dus tref je hier in het weekend een mix van allerlei mensen en culturen. Bovendien kun je hier tot in de vroege uurtjes feesten. In veel steden heb je toestemming nodig om tot laat te feesten, hier niet. We kunnen feesten tot wanneer we willen. In Izzy Maze maken we het erg gemakkelijk voor mensen om hun feesten hier te geven. We hebben hier veel partijen met allerlei verschillende mensen, maar ik heb hier nog nooit buitenwippers gehad, die hebben we gewoon niet nodig."

"Door de jaren heen hebben we een reputatie opgebouwd als *feel good-bar*. Er is behoefte aan deze mentaliteit en aan plekken waar mensen zichzelf kunnen zijn. Overal hebben we die instelling nodig. Mijn droom is om die boodschap over de hele wereld uit te dragen. Houd je problemen simpel, wees jezelf. Mensen vragen me vaak: hoe doe je het, het is hier zo relaxed, wat is je geheim? Dan zeg ik ze: jij bent het geheim, mijn gasten zijn mijn geheim."

Izzy Maze is als een levensgrote collectebus voor positiviteit. "Mensen komen door deze deur en als ze zich goed voelen, dragen ze bij aan de positieve sfeer. Deze plek is nu bekend, veel mensen komen hier via-via terecht. Buiten aan de gevel is er niet veel licht, dat is mijn manier van uitdagen: als jij hier hoort, dan kom je vanzelf naar me toe. Ik houd het een soort mysterie, zij die hier willen zijn, weten het te vinden. Als jouw energie hier moet zijn, zul je hier wel komen. Dat is een Afrikaanse manier van denken, en het werkt." ■

dwars duikt onder op Schoonselhof

Foto's: Elise Geuens & Natasja Van Looveren

De Coninck, Van Ostaijen, Walschap,
Huysmans, Conscience. De seance was
een succes.

het regeer- akkoord

hypotheek op of verzekering voor de toekomst?

Tekst: Sarah Menu & Seher Koca ■ Foto: Martijn Fraanje

De politieke barometer in België bereikte even geleden een nieuw dieptepunt. Op 6 november trokken 12.000 manifestanten naar Brussel om hun onrust over het regeerakkoord te uiten. Pijnpunten waren de indexsprong en de vermogenswinstbelasting. Naar aanleiding van deze nationale betoging zei Zuhail Demir (N-VA) in het federaal parlement dat het de taak is van de regering om haar beleid aan de bevolking uit te leggen. *dwars* nodigde haar uit om dit daadwerkelijk te doen.

kritiek langs links en rechts

De indexsprong zal leiden tot een koopkrachtverlies van ongeveer 3 miljard euro, dat is een jaarlijks verlies van 1.000 euro per werknemer. Moet die koopkracht in tijden van economische malaise niet juist gewaarborgd worden?

Zuhail Demir Sta mij toe uw vraagstelling om te keren. Ik hoor nooit iemand praten over de koopkrachtwinst van duizenden euro's per jaar voor iedereen die een baan vindt. Wij mikken op activering en solidariteit. Wij willen dat zoveel mogelijk mensen via de arbeidsmarkt betrokken worden bij het maatschappelijk leven. De hervormingen die

Wij mikken op activering en solidariteit

wij willen realiseren, dienen om onze sociale welvaart sterker te maken, slagkrachtig te houden en om de vergeten mensen mee op te nemen en niet langer uit te sluiten van het maatschappelijk leven.

De regering blijkt er zelf van uit te gaan dat de lastenverlaging die bedrijven uit de indexsprong halen niet zal worden geïnvesteerd. Ze rekent er immers op dat de vennootschapsbelasting door deze maatregel volgend jaar met 215 miljoen euro zal toenemen. Is dat verenigbaar met het discours van investeringen in innovatie en werkgelegenheid?

Demir Het is vreemd dat winst en tewerkstelling worden gezien als elkaars vijanden. Ik zeg: als de loonkosten dalen, krijgen de bedrijven meer zuurstof en nemen ze meer mensen in dienst. Een lastenverlaging is ook gunstig voor het investeringsklimaat. De voorbije jaren hebben de hoge Belgische loonkosten buitenlandse investeringen weggejaagd. Buitenlandse bedrijven schrikken ervan dat ze 252 euro moeten betalen om een Belgische werknemer 100 euro koopkracht te kunnen geven. Dat is een Europees record, het gemiddelde is 186 euro. Een daling van de loonkosten is absoluut noodzakelijk om de Belgische koopkracht te blijven garanderen.

 Vreemd dat winst en tewerkstelling als elkaars vijanden worden gezien

Ook langs de zijde van de ondernemers klinkt er kritiek. VOKA zegt dat de lastenverlaging die de indexsprong creëert niet genoeg is om de loonkostenhandicap van België te herstellen; er zou nog 6,2 miljard extra belastingverlaging moeten worden doorgevoerd om een gunstig ondernemingsklimaat te creëren.

Demir De indexsprong is één. We willen tegen 2019 ook de patronale bijdragen laten dalen van ongeveer 33 procent naar 25 procent. Zelfs partijen ter linkerzijde betwisten niet langer dat de lasten op arbeid bij ons veel te hoog zijn. De lasten moeten dus omlaag, zonder evenwel de budgettaire toestand en het evenwicht in de begroting uit het oog te verliezen.

de rijkentaks: tot op heden een mysterie

Binnen de Zweedse coalitie zelf lijkt verdeeldheid de toon te voeren. CD&V staat open voor een 'rijkentaks' en even geleden zei ook minister Van Overtveldt dat die taks te overwegen viel. Later werd die mogelijkheid resoluut van tafel geveegd. Kunt u hieromtrent duidelijkheid scheppen?

Demir Het debat daarover wordt eerst in de regering gevoerd. We zetten in op drie principes: correcte belastingheffing, lagere lasten op arbeid en geen stijging per saldo van de belastingen. Elke *tax shift* moet daaraan voldoen. Vorige legislatuur voerde de regering Di Rupo al eens een rijkentaks in, die binnen het jaar weer werd afgevoerd omdat hij praktisch niet uitvoerbaar bleek. Je kunt een vermogenswinstbelasting niet zomaar van de ene op de andere dag opleggen. Voor je het weet voer je een extra belasting in voor de gewone spaarder terwijl de echt vermogenden de grens over trekken.

Ook de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) pleit voor een *tax shift*; de belastingdruk moet verschoven worden richting hogere belastingen op consumptie, vervuiling en vermogenswinsten. Deze laatste zijn volgens de organisatie in België 'erg laag'.

Demir De discussie over de *tax shift* is vooral ontstaan omdat arbeid in België veel te zwaar belast wordt. We hebben een lage werkzaamheidsgraad en dat betekent dat de 64 procent van de beroepsbevolking via de RSZ het gros van de sociale zekerheid financiert. Een globale *tax shift* is op zich belangrijk, al was het maar omdat de basis van de taxatie daarmee verbreedt. Bovendien pleit de OESO ook voor een sanering van de overheidsuitgaven. Met een overheidsbeslag van 54,4 procent van het BBP zal er maar echt sprake zijn van een verlaging van de belastingdruk op arbeid als de overheid efficiënter werkt. Volgens het begrotingstraject dat Di Rupo in 2011 neerlegde bij de Europese Commissie zou dit jaar het begrotingstekort nog maar 0,8 procent van het BBP bedragen. De realiteit is dat het begrotingstekort voor 2014 op 3 procent zal uitkomen. Deze regering moet bijgevolg nog 11 miljard euro saneren.

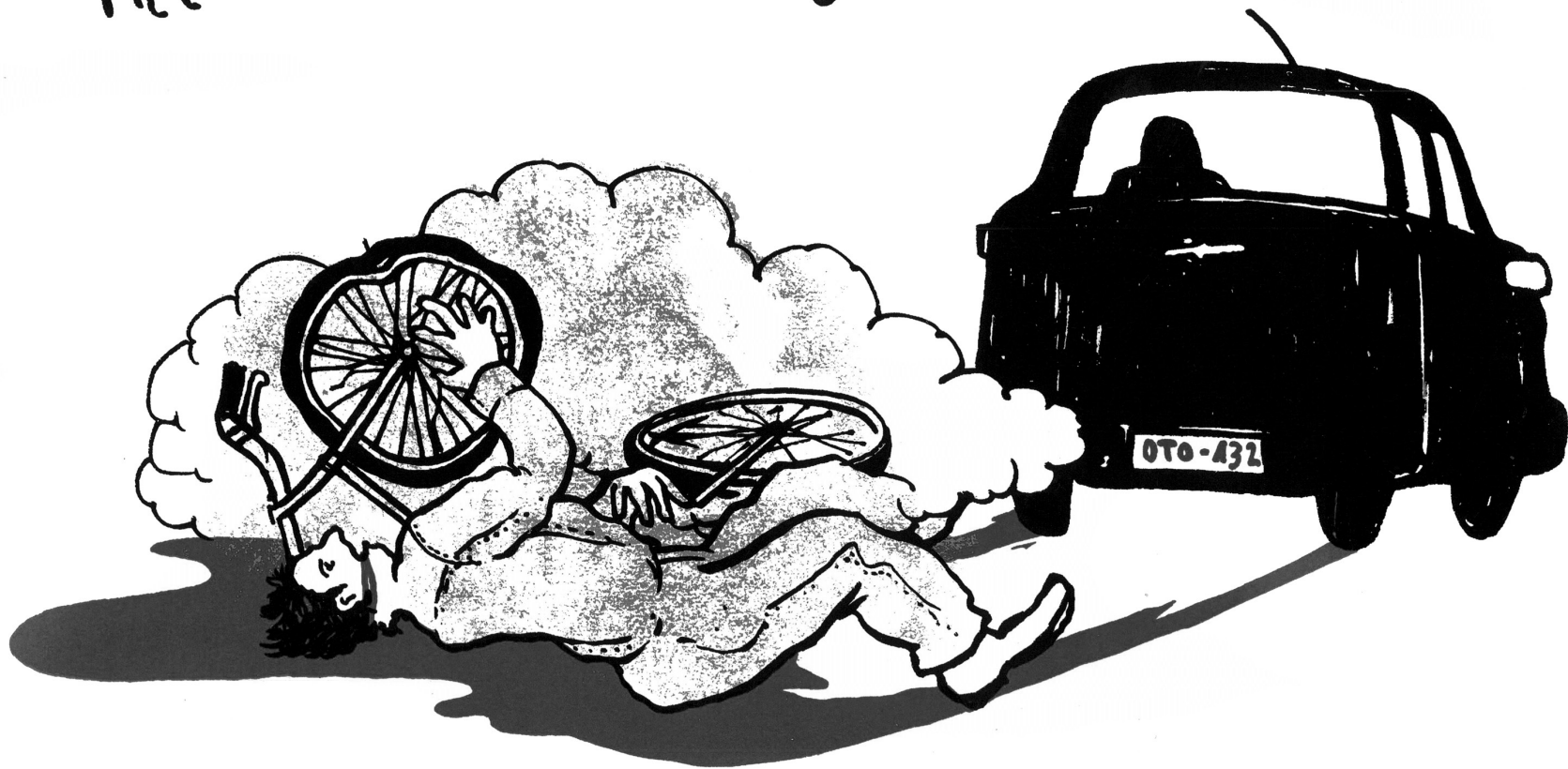
Met verve heeft Zuhal Demir de beleidsbeslissingen van de Zweedse coalitie uitgelegd. Even moeten we een zure appel doorbijten, en dan wacht ons een betere toekomst. Hoe wrang de appel volgens de Belgische bevolking smaakt, zullen we op de nationale stakingsdag van 15 december te weten komen. ■

dodemansrit op twee wielen

over fietsveiligheid in Antwerpen

Tekst: Kaj Temme & Sammy Herremans ■ Illustratie: Bert Lezy

Met de fiets was u er al geweest

Het is een doordeweekse dag en je fietst naar de universiteit. Onderweg schieten de auto's rakelings langs je heen – een fietspad is er niet. Ondanks de geringe afstand tussen jou en de auto's blijf je vastberaden doorrijden. Je vervolgt je weg tot je een paar meter verderop een voetganger ziet die wil oversteken. Het lijkt erop dat die jou wel gezien heeft, maar nee! De voetganger stapt zomaar de straat op, en besluit daarna pas om te kijken. Je trapt hard op de rem en weet hem nog n  t te ontwijken. Eigenlijk zou je af willen stappen om hem de les te lezen, maar je hebt haast en rijdt door. Maar door de impact van dit bijna-ongeluk let je even niet goed op en belandt je voorwiel in de gleuf van de trambaan. Ge  irriteerd en ongemakkelijk zet je je fiets recht, tegelijkertijd opgelucht dat er geen tram op je afkwam. Zo vervolg je je weg, trillend en rammelend over kasseien. Na vele malen schrikken en uitwijken kom je ongedeerd aan op je bestemming. Je hebt het weer overleefd: +1.

Dit scenario zal menig fietser in de Antwerpse binnenstad bekend voorkomen. Zoals in iedere grote stad zorgt de combinatie van fietsers, auto's, voetgangers, trams en bussen ook hier voor een hoop commotie. Tijdens zo'n fietstocht door het centrum is het cruciaal dat je je elke seconde goed concentreert op het verkeer om je heen. Meestal gaat dat goed, maar helaas zijn er vele fietsers die hun rit minder succesvol zien aflopen. In 2013 raakten maar liefst 8.225 fietsers in Vlaanderen betrokken bij een ongeluk. 1.044 van hen raakten zwaargewond en 73 fietsers overleefden het niet. Ondanks deze schokkende cijfers nemen veel Antwerpenaren toch de fiets. Het duidelijkste voorbeeld hiervan is de stijgende populariteit van de Velo-fietsen. Sinds de start van het Velo-project in juni 2011 zijn er vele stations bijgekomen: de teller staat inmiddels op 153, waarvan de jongste 14 zich op Linkeroever bevinden. Bovendien zijn de Velo-fietsen speciaal ontworpen om een fietsrit zo veilig mogelijk te maken: zo heeft iedere fiets extra brede banden, zodat je niet tussen de tramsporen komt te zitten.

Maar natuurlijk zijn er vele Antwerpenaren die niet zo'n veilige fiets hebben en vanwege de lange wachttijd geen Velo-abonnement kunnen aanschaffen. Het aantal doden en gewonden blijft hoog. Nieuwe fietspaden worden nauwelijks aangelegd en ook op de meeste hoofdwegen is er geen lijn gemarkeerd die fietsers en automobilisten van elkaar scheidt. Ook is het grootste deel van het wegdek in zeer slechte staat. Heeft 't Stad niet wat meer in haar mars voor deze kwetsbare verkeersdeelnemers?

een eerlijke stem

Aangeleerde antwoorden van getrainde politici, die vaak te weinig weten over hun bevoegdheden – behalve wat hun kabinet hen heeft leren nazeggen – schrijven zichzelf en vervelen lezers in bijna alle pers en media. Wie kan over dit onderwerp een oprechte mening hebben? Wie zou het durven   n kunnen om klaar en duidelijk, eerlijk en gemeend, over dit thema te spreken? Iemand die zelf al eens fietst. Een moeder die haar kinderen dagelijks met de fiets op pad stuurt. Iemand die zich op een of andere manier engageert voor het afbotten van dat eeuwig dreigende zwaard van Damocles boven de hoofden – of de helmen – van de zwakkere weggebruikers.

Als fietsende moeder van drie al even fietsende kinderen zit Kristien Hulstaert als fractieleider van Groen in de gemeenteraad van Beveren. Daar zet ze zich, onder andere, in voor mobiliteit. Zij spreekt als fractieleider, als moeder en als mens openhartig met *dwars* over het probleem van mobiliteit.

“Wanneer bijna iedereen voor de auto kiest en er veel vrachtverkeer op kleinere wegen rijdt, wordt het voor fietsers héél gevaarlijk als er geen afgescheiden fietsinfrastructuur bestaat. Zij hebben geen koetswerk van honderden kilo's om zich te beschermen tegen voertuigen die dat w  l hebben. Dagelijks fietsen is rijden met een dagelijks risico zonder recht op een tweede kans. De cijfers omtrent verkeersongevallen zijn bekend. Elk dood kind, elke dode mens, betekent niet alleen het einde van dat ene leven: het vernietigt de levens van een heel gezin, een hele familie en vriendenkring. Toch kijken politici, zij die de macht   n de bevoegdheid – om nog te zwijgen van de morele plicht – hebben om te investeren in veiligere infrastructuur met lede ogen dat cijfermateriaal aan. *Collateral damage.*”

andere belangen

“De nalatigheid bij politici ligt volgens mij aan het feit dat ze vanuit een ander perspectief naar de kwestie kijken,” stelt Hulstaert. “Zij zullen daarom nooit genoeg aanpassingen doen om echt een verschil te maken. Daarvoor moet de visie op mobiliteit van de grond af heropgebouwd worden. Dat komt erop neer dat fietsers in het rechtssysteem bevoor- ➤

deeld zouden moeten worden. Pas dan zullen veel meer mensen de fiets boven de auto verkiezen en pas dan zullen fietsers echt veilig zijn. Maar voor politici, die met auto én chauffeur naar het werk gaan, of enkel 's zondags op het platteland door natuur fietsen, is er geen besef van de harde realiteit op de wegen in de steden.”

Aan de hand van een pijnlijk scherpe vergelijking maakt Hulstaert haar punt duidelijk. “We hebben met twee fundamenteel verschillende vormen van verkeer te maken: de auto en de fiets. Dat men dit niet beseft is een denkfout. Bekijk het anders: er bestaat een zwembad met drie zwembanen voor zwemmers en ééntje voor haaien, tamme haaien die nooit uit hun zwembaan komen, behalve dan één keertje om de duizend baantjes. Vervolgens bijt een haai een enkel ongelukkig kind. Geen enkele zwemmer zou er nog maar aan denken in het water te gaan of zijn naasten hun kans te laten wagen in het quasi veilige water. En toch sturen duizenden mensen hun kinderen, hun geliefden en zichzelf dagelijks de baan op, om vaak nog geen 40 centimeter te rijden van voorbijrazende auto's. Toch is er voor deze problematiek geen *sense of urgency*. Wat belangrijker is, zijn de problemen met 'de Walen' of 'de pensioenen.'”

Daarom is Hulstaert voorstander van gescheiden fietspaden. “Dat betekent dat er tussen de rijbaan voor auto's een duidelijke afbakening moet zijn, zoals bijvoorbeeld een rij geparkeerde wagens. Dit zal geld kosten, maar niet zoveel als de kost van een beschadigd milieu, door eindeloos verbruik van fossiele brandstoffen in auto's. Aanpassen is altijd moeilijk. Hoe ingrijpender de verandering, des te moeilijker het is. Maar met inzet en doorzettingsvermogen lukt alles. Rokers van niet-rokers scheiden was ook een hele aanpassing, maar dat idee geraakt meer en meer ingeburgerd.”

slachtofferrol

Maar wat met de slachtoffers? Isabel Holthof werd onlangs voor de tweede keer dit jaar van haar fiets gereden. Nota bene door een dokter, die onoplettend door de Provinciestraat reed. Ze kwam er vanaf met een hersenschudding, drie weken werkonbekwaam. Ook Jan Daems kwam twee keer in aanraking met de paardloze koets. Nu anderhalf jaar geleden werd hij in de buurt van zijn huis door een auto geschept, waarbij zijn schouder zijn val brak. Met het geld dat hij van de verzekering gekregen heeft is hij

blij, met de blijvende last aan zijn schouder niet. Ook hij was niet aan zijn proefstuk toe, want daarvoor werd hij nog onderschept door een bus toen hij de straat overstak met zijn fiets en bijna geplet werd tussen bus en verkeerslicht. Toen kwam hij er met de schrik vanaf, chauffeur idem.

Dagelijks fietsen is rijden met een dagelijks risico zonder recht op een tweede kans

rapport met verborgen gebreken

Het lijkt erop dat de Antwerpenaren het voorlopig moeten doen met de belofte van de politici, die zich als het ware verschuilen achter het spreekwoord 'veel geblaas, weinig wol'. Een veelzeggend voorbeeld daarvan is een rapport van de stedelijke Staten-Generaal van de Verkeersveiligheid in Antwerpen, die bij elkaar kwam op 22 oktober. Uit de rapportering van die vergadering blijkt dat 't Stad – samen met belangengroepen en ervaringsdeskundigen – zich behoorlijk op de borst klopt. Er wordt gesproken over de aanpak van een groot aantal gevaarlijke kruispunten, er ligt een plan klaar voor een uitgebreide 30-kilometerzone en er wordt gemeld dat er 'gevaarlijke schakels in het stedelijke fietsnetwerk' in kaart zijn gebracht. Allemaal mooie woorden, maar concrete uitleg en cijfers worden niet gegeven. Dieptepunt in de campagne is het geloof dat automobilisten trager zullen rijden als ze boven snelheidsmeters selfies zien van teleurgestelde Antwerpenaren met de tekst 'U rijdt te snel', in plaats van de gebruikelijke smileys.

In het rapport wordt met geen woord gerept over het hoge aantal fietsdoden en ongevallen. Het enige dat wordt gemeld over fietsveiligheid is dat het aantal ongevallen niet daalt – wederom ontbreken concrete cijfers – en dat er zeker 'moet worden ingezet op infrastructuur, educatie en handhaving'. Maar tekenend is de stelling dat vooral de fietser zelf zijn eigen verantwoordelijkheid draagt en zich moet inleven in de andere weggebruikers. En hoewel hierin natuurlijk een kern van waarheid schuilt, toont het eveneens de trieste waarheid van de manier waarop Antwerpen omgaat met haar meest kwetsbare verkeersdeelnemers. ▀

Tural Amin

over mensenrechten in zijn thuisland, Azerbeidjan

uitbaters Ossenmarkt

delen hun vreemdste ervaringen

Michiel Robberecht

over filmen in de Congolese jungle

a hitchhiker's guide

lift door Europa met de tips van Elise

de dwarsdoorsnede

gaat met het virtuele fileermes langs de graat van boeken, films, series, games, muziek, theater, haarproducten en rubber eendjes

extra cathedra

haalt het stof van de prof met de vragen die menig student al jaren stelt

consumptie verplicht

dijt uit van het vreten en zuipen voor mensen die het nét even anders doen

in da club

neemt de verschillende vreemde studentenverenigingen van Antwerpen onder de loep

katholieke koffie

Tekst: Ken Van Oproy & Stijn Demarbaix ■ Foto: Martijn Fraanje

'Pastoraal' en 'dienst' mogen voor sommigen dan wel onbekende termen zijn, bij de pastorale dienst van onze universiteit zijn ze wel degelijk met dingen bezig die elke student aangaan. Het beantwoorden van levensbeschouwelijke vragen en de organisatie en ondersteuning van talloze activiteiten, maakt dat de medewerkers hun handen vol hebben. Daarnaast gaat de dienst ook met zijn tijd mee. In het bijzonder doet de aanstelling van twee nieuwe actoren – Ken Hendrickx en Buket Karaca – een frisse wind blazen door de gezellige zitkamer van 'Zomaar een dak', de thuisbasis van de Universitaire Parochie. *dwars* strikte het duo voor een gesprek en viste uit waarom de Antwerpse student zijn pastorale dienst als relevant mag beschouwen.

Op de gevel boven de Universitaire Parochie prijkt het opschrift 'Zomaar een dak'. "Een verwijzing naar *Zomaar een dak boven wat hoofden*, een lied van Huub Oosterhuis," laat Ken weten. Maar dat is blijkbaar niet altijd even duidelijk. "Ik sprak onlangs een studente die dacht dat dit gebouw een opvangplaats voor daklozen was", pikt Buket in. "Om maar te zeggen dat er soms verwarring bestaat rond wat wij hier juist doen," lacht ze. "De belangrijkste manier om die misvattingen de wereld uit te werken blijft mond-tot-mondreclame. Door nieuwe activiteiten te organiseren en de studenten uit te nodigen, verspreiden we het woord. Ze kunnen hier afspreken om een groepswork te maken of gewoonweg hun vrienden meenemen om een kop koffie te drinken. Als we spreken over studenten, hebben we het over alle schoollopers aan Universiteit Antwerpen, niet alleen die op de Stadscampus."

"Er is uiteraard ook plaats voor katholiek geïnspireerde activiteiten. Zo zijn er tijdens de advent en de vasten misvieringen, net als een jaarlijkse in memoriam-viering voor overleden personeelsleden en studenten. De Verkenningdagen zijn dan weer op een veel groter publiek gericht," zo legt Ken uit. Ook cursussen mindfulness, abdijweekends en het solidariteitskoor Amahoro worden door de pastorale dienst georganiseerd, en Kerst op UA is ook één van hun initiatieven.

Ken en Buket werken pas sinds dit jaar op de dienst, beiden parttime. "Omdat het zulk divers werk is, hebben wij heel vaak geen vaste agenda. Er kunnen constant last minute wijzigingen zijn waar wij op moeten inspelen – vaste werkuren bestaan niet. Wanneer een student plots een dringende vraag heeft als je met iets bezig bent dat kan wachten, dan moet je prioriteiten stellen," aldus Ken. De pastorale dienst kent ook veteranen, zoals

met een klontje islam

het hoofd, Johan. Zij zijn al geroteerd in het reilen en zeilen op de dienst en kennen de kneepjes van het pastorale vak. "Maar het is ook verfrissend als je nieuwe mensen hebt met nieuwe ideeën. Wij schenken nu bijvoorbeeld meer aandacht aan sociale media. Een Facebookpagina hadden we al maar nu zetten we sinds kort ook in op een Twitteraccount. Dat is immers een mogelijkheid om andere doelgroepen te bereiken," stelt Buket.

universitaire spiritualiteit

Ken noemt zichzelf een 'gematigde gelovige'. "In die zin dat ik geen bekeringsagenda heb. Uiteraard moet je wel weten waarover je spreekt, zodat je in een levensbeschouwerlijk gesprek niet uit je nek staat te lullen." Tijdens zijn eigen universitaire loopbaan werd er echter weinig aandacht geschonken aan spiritualiteit. "Ik was zelf een van die vele studenten die lange tijd absoluut niet wist wat er in Zomaar een Dak gebeurde. Sinds ik hier werk, durf ik te zeggen dat mijn geloofsbeleving een heuse ervaring kent."

Ook Buket komt zonder schroom voor haar geloof uit. "Toen ik zelf op de universiteit begon, ben ik me pas echt gaan interesseren voor mijn geloof. Mijn middelbare loopbaan heb ik voltooid op een katholieke school. Ik deed daar ook gewoon mee met katholieke evenementen. Lessen over (het praktiseren van) de islam werden uiteraard niet gegeven. En als enige moslim in mijn klas had ik niet de mogelijkheid om er met mijn medestudenten over te praten. Alles wat ik deed rond geloof, kwam uitsluitend van huis uit. Op de universiteit veranderde dit echter. Daar kwam ik wel in contact met moslimstudenten, waardoor ik automatisch meer over mijn geloof nadacht. Ook helpt de universiteit je in je zelfontplooiing. Geen moment is geschikter om over spiritualiteit te spreken en te denken."

Buket mag dan wel voor de katholieke pastorale dienst van Universiteit Antwerpen werken, toch richt ze zich specifiek tot de moslimstudenten. Met de aanstelling van een moslima maakt de dienst een opmerkelijke en vooruitstrevende zet. "Ik heb me niet opgegeven voor een openbare vacature van de universiteit. Die stap is gezet door de mensen die op de pastorale dienst werken, vanuit hun gedachtegoed. Zij hebben mij als eerste gecontacteerd. Het toont dat er vraag is naar iemand die zich bezighoudt met de moslimgemeenschap. En dat is niet meer dan normaal: deze groeiende gemeenschap negeren, zou de actief pluralistische filosofie van de universiteit ondermijnen."

Wie graag het volledige interview met Ken en Buket wil lezen, verwijzen we graag door naar www.dwars.be. ■

microscopie op wetenschap

Tekst: Elise Geuens ■ Illustraties: Basia Dajnowicz & Nicolas De Keersmaeker

De oneindigheid voorbij onze aarde is een onuitputtelijke bron van fascinatie. Fascinatie gaat vaak hand in hand met angst: angst voor het onbekende, het donkere, het onvoorspelbare. En toch besloot de mens, in al zijn groothedswaanzin en dapperheid, zijn terrein uit te breiden voorbij de grenzen van het bekende. Op 3 oktober 1942 werd voor het eerst 'de ruimte' bereikt: de ruimtevaart was geboren en het begin van een domino-effect aan revolutionaire ontdekkingen en uitvindingen werd in gang gezet. Vandaag de dag wordt deze kennis ingezet om een ander soort angst te bestrijden: (borst)kanker en de immense impact ervan.

buitenaardse beloften

Wie zich de vorige editie van *dwars* meester heeft gemaakt, is hoogstwaarschijnlijk het artikel over immuuntherapie in de strijd tegen kanker bijgebleven. De strijd tegen deze ziekte is actueler dan ooit en vormt de basis voor heel wat wetenschappelijk onderzoek. Hoewel de medische wereld en ruimtevaarttechniek op het eerste gezicht letterlijk en figuurlijk mijlenver van elkaar verwijderd lijken te zijn, hebben ze toch heel wat gemeenschappelijk. Beiden hebben baat bij een precieze en foutloze manier van werken en zijn dus een perfecte leermeester voor elkaar. Afkijken is toegestaan.

borstkanker en biopsies

Op het vlak van kankerbestrijding vallen er nog heel wat kampen te veroveren. Borstkanker is de meest voorkomende kanker bij het vrouwelijke geslacht en heeft een mortaliteit van 24 procent. Dit cijfer is aanzienlijk gezien de hoge incidentie. Minder bekend, maar daarom zeker niet minder belangrijk, zijn de gevallen van borstkanker bij mannen: goed voor zo'n 1 procent van het totaal aantal gevallen. Bij hen wordt de diagnose echter vaak later gesteld, onder andere door het gebrek aan grootschalige screening. Door de vele gevallen en de grote economische winst bij vroege diagnose, is screening bij vrouwen wel ingeburgerd. Een knobbeltje bij palpatie en afwijking op de mamмоgrafie, echografie of MRI (Magnetic Resonance Imaging), zijn allen indicaties voor een biopsie van het verdachte weefsel. Zo'n biopsie gebeurt op zijn beurt met een holle naald. Dit proces is wat men noemt *operator-dependent*: hoe meer de arts van dienst zijn sporen heeft verdiend, hoe groter de kans op een perfect uitgevoerde biopsie. Het verkregen weefsel wordt vervolgens microscopisch bestudeerd. Hieruit kan onder andere worden afgeleid of het gaat om gezond en gewoon dysplastisch weefsel, een ductaal (melkgang) of een lobulair (melkklier) carcinoom. Dit verdict, samen met de stadiëring aan de hand van de TNM-classificatie (grootte, uitbreiding en invasie), is allesbepalend voor de behandeling en prognose van de patiënt in kwestie.

helpende hand

Reizen we van de radiologische afdeling 354 kilometer de ruimte in, dan komen we aan op het fameuze International Space Station, of ISS. Dit paradepaardje van NASA, Roscosmos, JAXA, ESA, en CSA (een mond vol afkortingen die allen staan voor zogenaamde *space agencies*, nvdr.) circuleert in lage baan rond de aarde en is sinds 2000 permanent bewoond. Behalve enkele dappere zielen biedt dit futuristisch station onderdak aan heel wat technologische snufjes. Zo namen ze SPAR Aerospace, producenten van de uiteindelijke Canadarm, in de arm. De Canadarm is – zoals de naam doet vermoeden – van Canadese oorsprong. En wie had dat gedacht? Het is een soort van robotarm.

De hoofdtaak van deze reusachtige arm, die wat doet denken aan een lange spinnenpoot, is alles netjes op zijn plaats zetten binnen het Space Station. Zo kan het aankomende pakketjes 'vangen' en plaatsen op de gewenste locatie. Buiten ladingen kan het zelfs satellieten en astronauten veilig op bestemming afzetten. De enorme complexiteit die hiermee gemoeid gaat, de desastreuze gevolgen van een minieme fout en de grote som geld achter dit alles, maken het een precieze en uitgekiende actie van onschatbare waarde. De arm wordt doorgaans bestuurd door twee astronauten: één bestuurt de arm zelf en de ander controleert de camera's.

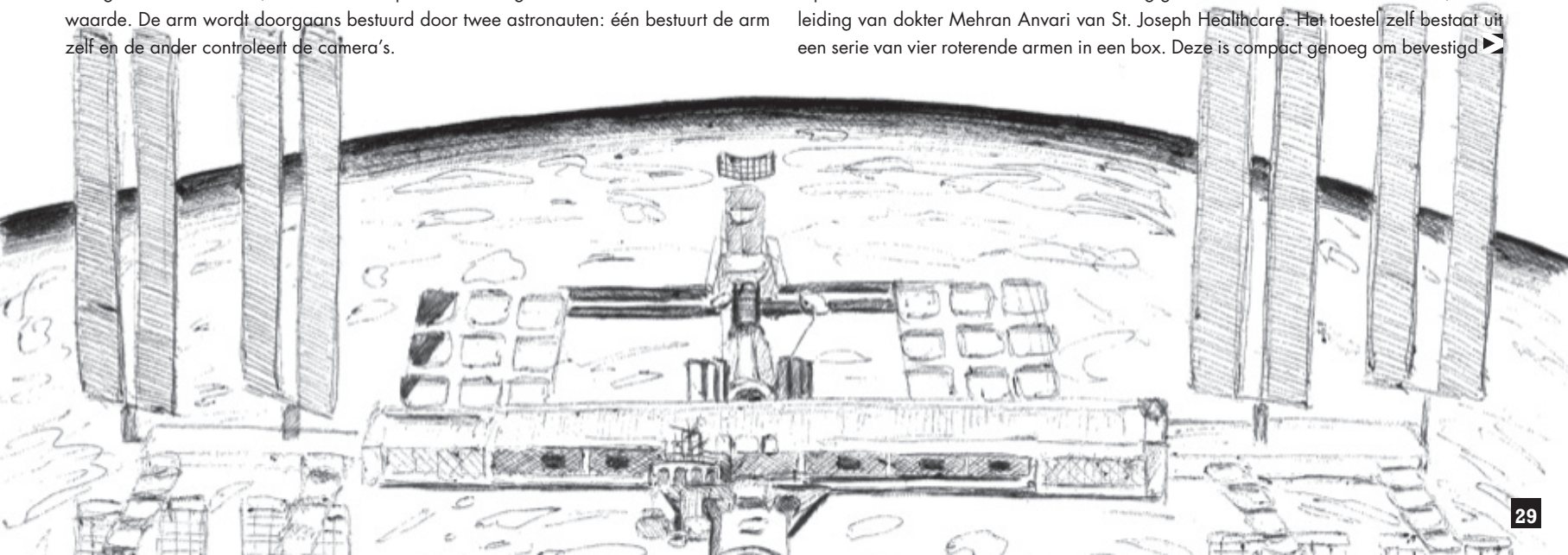
Verschillende armen zijn ondertussen de ruimte ingestuurd en de samenwerking tussen Canadarm 1 en 2 staat bekend als de befaamde *Canadian handshake*. Zo werd het bedje opgemaakt voor de zogenaamde IGAR-technologie, ofwel Image Guided Autonomous Robot.

Weetje: in de thriller *Gravity*, die een tijdje geleden bij ons in de zalen speelde, was de Canadarm te bewonderen tijdens het repareren van de Hubble Space Telescope vanop een Space Shuttle.

eendracht maakt macht

De aandachtige lezer weet ondertussen wel waar ik naartoe wil; een *killer-combo* zit verscholen in de samenwerking tussen chirurgen en de Canadarm. Het vormt als het ware een extra ledemaat: eentje met uitzonderlijke capaciteiten.

Op dit moment wordt deze techniek uitvoerig getest in een *clinical trial* in Canada, onder leiding van dokter Mehran Anvari van St. Joseph Healthcare. Het toestel zelf bestaat uit een serie van vier roterende armen in een box. Deze is compact genoeg om bevestigd ►

te worden op het bed van een patiënt en zo mee in en uit de ronde opening van een MRI-scanner te schuiven. Een MRI maakt gebruik van magnetische en radiogolven om een 3D-weergave van het gescande weefsel te construeren. Door middel van het verkregen beeldmateriaal kan de te biopsieren plaats bepaald worden. Een arts-specialist bepaalt op basis hiervan de lokalisatie van het verdachte weefsel. Vervolgens neemt de arm razendsnel en accuraat een biopsiesample door middel van een naald die het weefsel penetreert. Dit gebeurt tot op 1 millimeter precies. Het programmeren gebeurt door een expert en kan zelfs op afstand als tele-operatie uitgevoerd worden. Er is enkel een tweede dokter vereist ter supervisie op de locatie van de operatie zelf. Zo kan een expert veel sneller werken.

Een *killer-combo* zit verscholen in de samenwerking tussen chirurgen en de Canadarm

Dokter Avari vertelde in een interview met CBCnews dat deze nieuwe ontwikkeling zorgt voor een betere *sampling*, minder fouten en bijwerkingen en heel wat tijd bespaart. En zoals we allemaal weten: tijd is geld. De robot zou op termijn zichzelf moeten terugbetalen en zorgen voor een vermindering van de kosten voor de gezondheidszorg.

technische toekomstmuziek

Dit is niet de eerste brug die gebouwd wordt tussen ruimtetechniek en het ziekenhuis, maar wel een van de meest veelbelovende. De basis voor de *telorobotic operations* is gelegd, een historisch moment in de eeuwenoude ontwikkeling der chirurgische technieken. Uiteraard valt er nog veel te leren en het potentieel zal zichzelf in de toekomst weten uit te wijzen. Het volgende idee in de reeks heeft zich intussen al aangediend: dat van de lumpectomie. Robots laten hierbij een *marker* achter op de te opereren plaats, zodat de chirurg tijdens een operatie precies weet waar hij/zij moet zijn. Ook met het idee om de IGAR-technologie toe te passen bij andere kankervormen wordt al gespeeld. De mogelijkheden zijn eindeloos en we mogen ons verwachten aan een steeds snellere, opwaartse spiraal aan technologische revoluties. Wie weet wordt op een dag opereren wel een *piece of space cake*.

Het Schrijfsalon

Presenteert:

Het Schrijfsalon organiseert feedbacksessies voor zowel beginnende als gevorderde schrijvers. Heb je er nood aan je teksten door de ogen van andere schrijvers te bekijken en geef je zelf graag opbouwende kritiek? Dan ben je van harte welkom tijdens onze feedbacksessies. In ons gezellige salon buigen we ons gedurende 3 uur in een kleine groep (max 6 deelnemers), verward door een glas Roomer of een kop thee, over poëzie en proza. Wees er snel bij, want de plaatsen zijn beperkt.

Feedbacksessies poëzie: elke eerste woensdag van de maand, van 19-22u

Feedbacksessies proza: elke eerste donderdag van de maand, van 19-22u

Kostprijs 1 sessie: 12 euro

Kostprijs 5 sessies: 50 euro

Locatie:

Het Schrijfsalon
Helmstraat 210
2140 Antwerpen

Organisatie:

Het Schrijfsalon/
PSTvzw

Info en inschrijven:

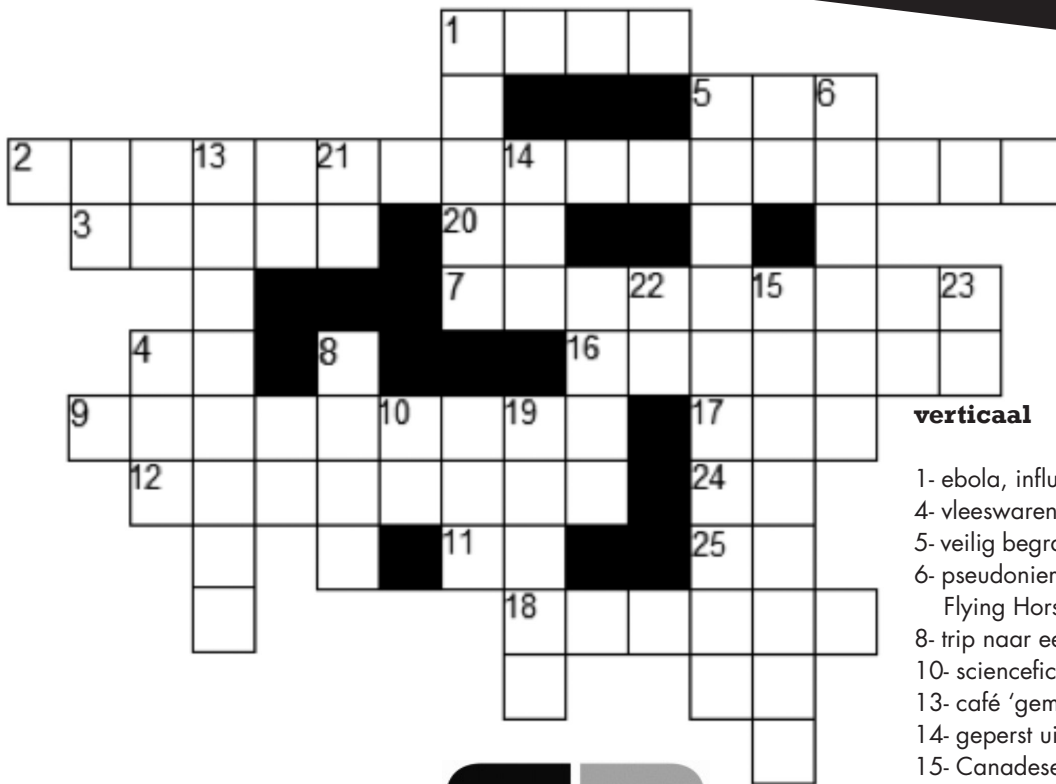
www.hetschrijfsalon.net

info@hetschrijfsalon.net

De Feedbacksessies

dwarswoordpuzzel

TIP: wie dwars leest, weet meer.

verticaal

- 1- ebola, influenza
- 4- vleeswaren
- 5- veilig begraven van lichamen (eng.)
- 6- pseudoniem frontman
Flying Horseman
- 8- trip naar een ver land
- 10- sciencefiction
- 13- café 'gemakkelijk doolhof'
- 14- geperst uit groenten of fruit
- 15- Canadese robotarm
- 19- godsdienst
- 21- familielid
- 22- centiliter
- 23- Spanje op het internet

horizontaal

- 1- fietsdienst van 't Stad
- 2- Red Light District van Antwerpen
- 3- beste bedbevoedsel volgens Julia
- 4- persoonlijk voornaamwoord
- 5- noodsignaal
- 7- gebak met (il)legale substantie
- 9- spontane muzikale jazzcreatie
- 11- oude lengtemaat
- 12- dj-act uit Denemarken
- 16- patroonheilige van Mainz
- 17- Duits voegwoord 'en'
- 18- offertafel
- 20- Universiteit Antwerpen
- 24- mastbalk
- 25- identiteit

los de puzzel op, deel de oplossing met een foto op facebook.com/dwars.ua de eerste winnaar krijgt een

achter de schermen van Café d'Anvers

Tekst: Judith Buysse ■ Foto's: Martijn Fraanje

Vrijdagnacht, twee uur. In een kerk op de Verversrui staat een priester achter het altaar. Zijn volgelingen hebben de handen ten hemel gericht en bewegen in extase mee op de muziek die hij voortbrengt. De bassen zijn in het hele lijf te voelen, het is warm in de kerk en we geven ons in machteloos over.

Vrijdagmiddag, twaalf uur eerder. We staan buiten voor Café d'Anvers, de bekende club in het Schipperskwartier. Daar worden we ontvangen door Kamiel Buysse en Britt Van Wouwe en krijgen een rondleiding door de club die nog de sporen van afgelopen nacht vertoont. Er wordt schoongemaakt en aangevuld. In de Balcony, de tweede zaal van Café d'Anvers, kijken we uit op de lege, nu wat somber aandoende ruimte. Terug beneden, bij de *dj booth*, plakken onze schoenen vast aan de centrale dansvloer met de verlichte tegels. Met trots wijst Kamiel op de enorme geluidsboxen. Ze zijn onderdeel van een nieuw geluidssysteem. "Het is het enige in Europa en in kwaliteit het beste," aldus Kamiel.

turning people into animals

Kamiel en Britt voeren samen het management van Café d'Anvers. Uiteraard kunnen ze niet dag én nacht aanwezig zijn. Er is dan ook een nachtmanager, Rob. Hij zorgt er 's nachts voor dat het barpersoneel en de security krijgen wat ze nodig hebben. Vrijdagen worden meestal ingevuld door externe partijen, maar vanavond is er uitzonderlijk Manifest dat wel door Café d'Anvers georganiseerd wordt. Als *headliner* staat de Deense DJ en producer Kölsch op het programma. Hij zorgde vorig jaar al voor een onvergetelijke avond. De zaterdagen dragen de slogan van de club: *turning people into animals*. Café d'Anvers werkt hiervoor nauw samen met zusterbedrijf Soul Supply, een animatie- en decoratiebedrijf. Op zaterdagavonden kun je je hart ophalen aan allerlei entertainment en gekostumeerde dames. Dat zijn telkens speciaal voor Café d'Anvers opgebouwde acts. Diezelfde slogan was trouwens ook op posters in Antwerpen terug te vinden. Daarop kon je bijvoorbeeld Sergio Herman half als zichzelf, half als tijger zien. Hiermee werd de aandacht gevestigd op het 25-jarig bestaan van de club.

25 jaar

In 1989 werd Café d'Anvers geopend, maar toen was het vooral op 'Gucci en Prada' – *high fashion* – gericht. Het was destijds in handen van een modeontwerper, een fotograaf en een architect die inzetten op exclusiviteit. In 1991 is de discotheek overgenomen door de huidige eigenaar: Pim de Rhoades. Café d'Anvers is sindsdien voor iedereen toegankelijk geworden, hoewel de muziek aanvankelijk juist meer in de underground sfeer hing. Tegenwoordig is elektronische muziek veel bekender, wat ook maakt dat de club toegankelijker geworden is. Hoewel de programmatie weinig afwijkt van 25 jaar geleden. Het publiek van Café d'Anvers weet waar het moet zijn voor goede muziek.

clubcircuit

Café Local is onlangs failliet gegaan (*Café Local heeft inmiddels nieuwe eigenaren en zal binnenkort heropenen, nvdr.*), maar dat wil niet zeggen dat Café d'Anvers het ook moeilijk heeft. De discotheek is namelijk enig in zijn soort. Ook de bekende club Noxx is geen concurrent, want de focus ligt er op een ander muziekgenre. Antwerpenaren blijven in Antwerpen, dus blijven ze ook naar Café d'Anvers komen. Ook veel Nederlanders komen speciaal voor de club naar 't Stad, dus voorlopig gaat het goed. Als Petrol bepaalde acts op vrijdag programmeert is het soms wel wat minder druk in Café d'Anvers, want die handelen wel meer in dezelfde stijl.

Conculega's ontmoeten Britt en Kamiel ook wel op Tomorrowland. Ze hosten daar een eigen stage gedurende drie dagen en afgelopen jaar zelfs zes dagen. Ze nodigen zelf artiesten en labels uit die bij hen passen om op hun stage te komen draaien. Toen Tomorrowland net bestond moesten juist die clubs en die labels het festival meer bekendheid geven, nu werkt het al andersom. Britt: "het publiek daar is niet helemaal ons publiek. De mensen die voor de acts op de main stage komen, die komen niet naar onze club. Onze muziekstijl is redelijk beperkt daar." Bekende namen die in of voor Café d'Anvers hebben gedraaid zijn bijvoorbeeld Maceo Plex, Laurent Garnier, Sven Vath, Luciano, Jamie Jones, Tale of Us, Marco Carola en Ten Walls. Inspiratie doen de managers ook wel op in het buitenland. Britt kijkt zeker rond als ze op reis gaat, bijvoorbeeld in clubs in Berlijn en Miami.

kopje suiker

Met de bijzondere ligging in de Antwerpse hoerenbuurt, is het niet evident om een goede band met de burens op te bouwen. Een aantal prostituees komen na hun shift wel eens een pintje drinken. Ook hun cliënteel is er van harte welkom, zolang ze maar voor de muziek komen. De ligging van Café d'Anvers wordt door de buitenlandse dj's en gasten bijzonder gewaardeerd, dat vind je nergens anders. De bijzondere locatie van de club brengt verder ook geen problemen met zich mee. Van criminaliteit en drugsmisbruik merken de managers weinig.

memoires d'Anvers

Het is leuk als er bekende namen als Tom Waes, Tom Barman en Floortje Dessing rondlopen en het er naar hun zin hebben. Maar voor managers Kamiel en Britt was het feestje ter ere van het 25-jarig bestaan op 17 en 18 oktober een absoluut hoogtepunt: "op vrijdag kwamen de oude *resident-dj's* van de begintijd tot nu nog eens draaien. Zij namen ook het publiek uit die tijd mee en dat zorgde voor een fantastische sfeer." Omdat de zaterdag weer veel in petto zou hebben was het slim geweest vroeg naar huis te gaan, maar dat is op een eigen feest van de club te moeilijk gebleken.

Vaste huis-dj sinds 23 jaar, dj Smos, draait vaak op zaterdagavond. Hij herinnert zich nog de eerste keer dat hij in Café d'Anvers kwam: "ik ging naar de zaal op de eerste verdieping en daar stond tot mijn grote verbazing een heel groot rond bed waar iedereen languit op lag te chillen. Ik wist direct dat dit de club werd voor mij (lacht). Ik herinner me ook de *Paradise parties*: daarbij waren de decoratie en animatie altijd het einde. Er was eens een groep Nederlandse animatiemeisjes met chololade ingesmeerd en in pampers gehuld die door de club kropen. Je kon hun gehuil soms boven de muziek uit horen. Ook een motorcrosser die door de zaal scheurde en allerlei stunts uithaalde was niet teveel voor de *Paradise* feestjes. Tot een gastoptreden van Eddy Wally toe kon je er verwachten. Wilde tijden dus." ■

de dwarsligger

Julia Dobber

Tekst: Carmen Wijnands ■ Foto: Hylke Gustaaf

De *homo sapiens studentus*, of dwarsligger in de volksmond, is een bijzondere soort. Naast de kenmerkende activiteit van studeren, staan de exemplaren van dit ras vooral bekend als genietters van het (nacht)leven. Hebben zij ook andere geheimen prijs te geven? *dwars* zoekt het uit in hun natuurlijke habitat: het kot. Deze maand maakte Julia Dobber (24) – tussen lessen en het acteren en schrijven voor The 48 Hour Film Project door – tijd om met ons onder de lakens te kruipen. Julia doet de master Theater- en Filmwetenschap en woont sinds een jaar in Antwerpen.

Borgerhout

Julia's kot ligt aan de Richardstraat. Het grote pronkstuk in haar paleisje is de platenspeler die ze van haar vader heeft gekregen. Earth, Wind & Fire en Chaka Kahn komen voorbij, een heel dansbare collectie. "Als ik hier in de buurt boodschappen ga doen heb ik overal vrienden. Dan is het: "How are you? Hoe gaan de examens?" Iedereen komt hier samen, uit verschillende culturen, dat is heel fijn. Verder is het ook maar vijf minuten naar de universiteit."

Antwerpse nachten

"Toen ik hier net was, moest ik erg wennen aan het feit dat mensen hier vooral 'op café gaan' om te zitten praten. Ik ga het liefst dansen en helemaal los; praten kan ik thuis ook.

Ondertussen heb ik veel plekken ontdekt. Ik ga graag naar Izzy Maze, om te dansen op foute muziek, of naar de Zomerfabriek. De leukste Antwerpse nacht was een van de eerste dates met mijn huidige lief. Nadat we hadden gezwommen bij het Noordkasteel, gingen we op zoek naar een plek die hij kende aan de Linkeroever. Die plek bleek er niet te zijn en toen hebben we wijn zitten drinken in het bos. Uiteindelijk zijn we op een of ander feest beland bij de haven waar iedereen heel opgedoft was, en ik liep daar nog met mijn strandtas. Toen hebben we daar keihard gedanst tussen die hakjes en jurkjes."

wijs onder de wol

Ook in bed is het leuk. Julia brengt graag het hele weekend in bed door: pratend en vrijend met haar lief. "Door het raam boven mijn bed kun je de sterren zien, dat is heel mooi." Het beste bedvoedsel is pizza, of soep en brood met van alles. En wijn, maar dat is geen eten natuurlijk. "Afgelopen weekend was ik jarig en toen kwam mijn beste vriendin op bezoek. We hebben die nacht lam in bed filmpjes gekeken van mensen in windturbines en daar een uur lang strijk om gelegen."

Julia's aanrader in de slaapkamer is om er veel tijd door te brengen, met een goede massage-olie binnen handbereik en vooral ook te praten over seks. "Mensen doen dat niet makkelijk, maar als je toch al bloot naast elkaar ligt, kun je er net zo goed over praten. Dan leer je wat je allebei lekker vindt en kun je jezelf laten zien. Ik snap niet zo goed waarom mensen het wel kunnen doen, maar er niet over durven praten." ■

mundi

"Bepaalde seksuele voorkeuren ..."

Zeg,
Heb jij
eigenlijk
al en-
ers ag-
onderwep?

Nee... Jij wel dan?

Niks, liefje...
komt wel goed,
liefje...

JA.

De deadline is wel al over twee
weken, hè? En volgende week
eerste versie, hè?

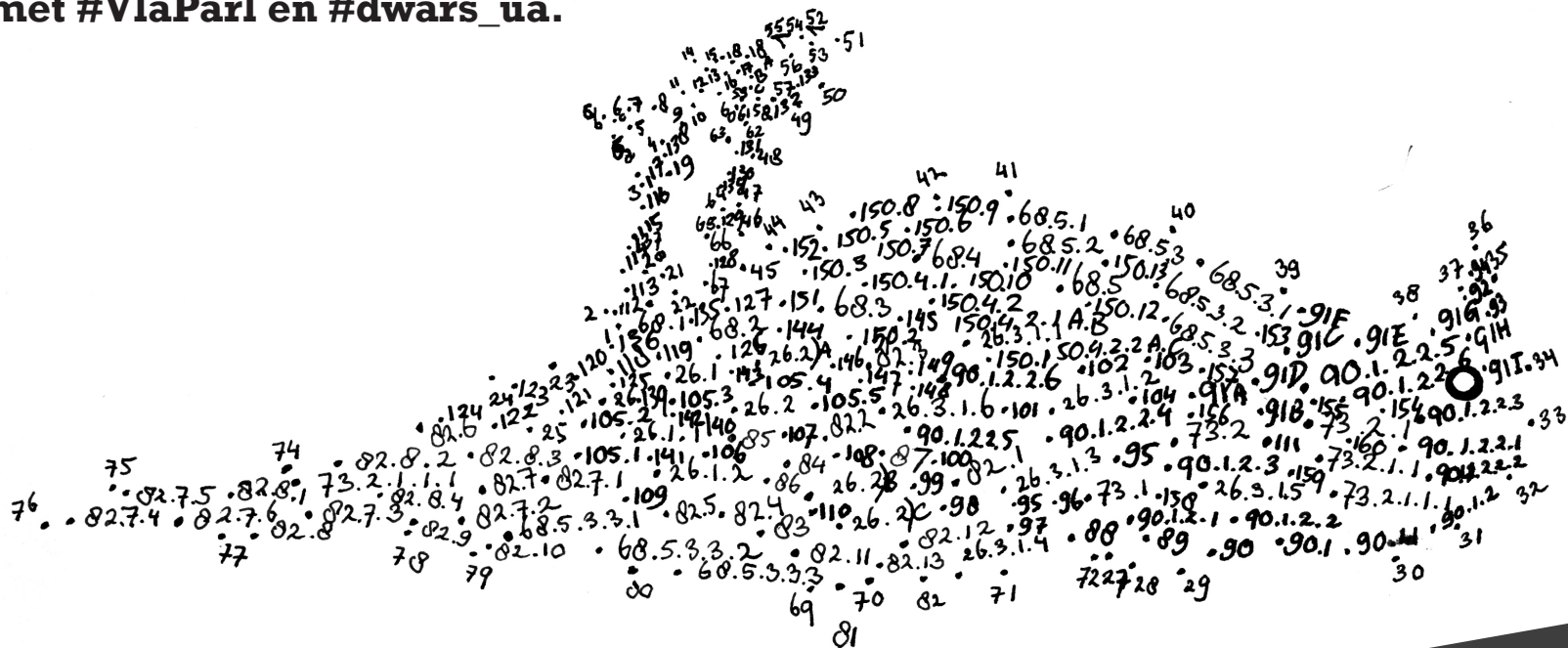
WAT WIL DAT
ZEGGEN?!!
Had ik al iets moeten
hebben?!!

WAT WIL JE DAARMEE ZEGGEN?!!

CM.

Alle stipjes correct verbonden?
Gefeliciteerd! Tweet uw oplossing
met #VlaParl en #dwars_ua.

Vlaamse besluitvorming

contraire